

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 21C/279/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116223816
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Vozárová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2018:2116223816.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Monikou Vozárovou v právnej veci žalobkýň: 1. C. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, S., 2. Z. V., nar. X.X.XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, S., 3. F. V., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, S., všetky zastúpené: JUDr. Dalibor Pavelka, advokát, Pribinova 46, Hlohovec proti žalovaným: 1. C. W., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom N. XXXX/XX, S., zastúpený: Advokátska kancelária VOZÁR s.r.o., Trenčianska 56/D, Bratislava, 2. Generali Poist'ovňa, a.s., IČO: 35709332, Lamačská cesta 3/A, Bratislava, zastúpený: MST PARTNERS, s. r. o., Laurinská 3, Bratislava, o ochranu osobnosti a o náhradu nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

I. Žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní zaplatiť žalobkyni v 1. rade sumu 15.000 eur do 3 mesiacov od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného z nich zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť ostatných žalovaných.

II. Žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní zaplatiť žalobkyni v 2. rade sumu 12.000 eur do 3 mesiacov od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného z nich zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť ostatných žalovaných.

III. Žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní zaplatiť žalobkyni v 3. rade sumu 13.000 eur do 3 mesiacov od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného z nich zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť ostatných žalovaných.

IV. Vo zvyšku súd žalobu zamietá.

V. Žalobkyňa v 1. rade má voči žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že plnením jedného z nich zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného.

VI. Žalobkyňa v 2. rade má voči žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že plnením jedného z nich zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného.

VII. Žalobkyňa v 3. rade má voči žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že plnením jedného z nich zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného.

odôvodnenie:

1. Žalobkyne v 1., 2. a 3. rade sa žalobou zo dňa 20.09.2016, doručenou tunajšiemu súdu dňa 25.10.2016, domáhali vydania rozhodnutia, ktorým súd uloží žalovaným v 1. a 2. rade povinnosť zaplatiť žalobkyni v 1. rade sumu 30.000 eur, žalobkyni v 2. rade sumu 30.000 eur a žalobkyni v 3. rade sumu 30.000 eur všetko do troch mesiacov od právoplatnosti rozsudku tak, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného. Žalobu odôvodnili tým, že Okresný súd

Senica rozsudkom sp. zn. 2T/48/2016-318 zo dňa 23.05.2016 uznal žalovaného 1 podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona za vinného zo spáchania prečinu usmrtenia J. V., nar. XX.XX.XXXX, ku ktorému došlo dňa XX.XX.XXXX v k.ú. Q. na ceste I. triedy č. XX v km 95,550 v smere do mesta B. tak, že žalovaný 1 vedúc osobné motorové vozidlo pri prechádzaní dvojitej zákruty v úseku, kde bola obmedzená rýchlosť na 50 km/h, dostal v dôsledku neprispôsobenia rýchlosti jazdy poveternostným podmienkam, povahe a stavu vozovky a svojim schopnostiam šmyk, v ktorom prešiel do protismeru, kde narazil do prednej strany oproti idúceho ťahača. Poškodený J. V., ktorý sa viedol vo vozidle žalovaného 1 ako spolujazdec, utrpel pri nehode zranenia, ktorým na mieste nehody podľahol. J. V. bol manželom žalobkyne 1 a až do dňa dopravnej nehody žil v spoločnej domácnosti so svojou manželkou a deťmi pochádzajúcimi z manželstva so žalobkyňou 1, ktorými sú žalobkyne 2 a 3. Napriek tomu, že žalobkyne 2 a 3 sú plnoleté, obe nie sú schopné samé sa živiť, preto sú stále závislé na výžive od rodičov, pričom poškodený J. V. bol živiteľom rodiny. Konaním žalovaného 1, v dôsledku ktorého došlo pri dopravnej nehode k usmrteniu manžela žalobkyne 1 a otca žalobkýň 2 a 3 a násilnému pretrhnutiu úzkych rodinných a citových väzieb, predstavuje neoprávnený zásah do ich osobnostných práv, predovšetkým do ich práva na súkromie a rodinný život. Žalobkyňa 1 stratila manžela a žalobkyne 2 a 3 stratili otca, s ktorým tvorili harmonickú rodinu, žili v spoločnej domácnosti a vzájomne si pomáhali, pričom v dôsledku úmrtia J. V. došlo k nezvratnému ukončeniu tohto spolujitia. Ak medzi fyzickými osobami existujú vzájomné sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k neoprávnenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Právo na súkromie totiž zahŕňa aj právo fyzickej osoby vytvoriť a udržiavať vzťahy s inými ľudskými bytosťami, najmä v citovej oblasti, aby tak fyzická osoba mohla rozvíjať a naplňovať vlastnú osobnosť. Protiprávne narušenie týchto vzťahov predstavuje neoprávnený zásah do práva na súkromný a rodinný život fyzickej osoby. Poskytnutie len morálnej satisfakcie by bolo v tomto prípade nepostačujúce vzhľadom na najzávažnejšiu formu zásahu do osobnostných práv žalobkýň 1 až 3, keďže usmrtením J. V. bola narušená celistvosť rodiny a bolo závažným spôsobom zasiahnuté do ich súkromného a rodinného života, pričom následky tohto zásahu sú trvalé, neodstrániteľné a nenapraviteľné. Z objektívneho pohľadu je strata jedného z členov rodiny úplne a objektívne neodčiniteľnou ujmom, ktorá postihuje všetkých členov tohto spoločenstva, keďže rodina už nebude spĺňať svoju funkciu - reprodukčnú, výchovnú, ekonomickú prípadne výchovnú, ochrannú, emocionálnu. V rodine žalobkýň 1 až 3 došlo k nenapraviteľnej ujme, ktorou sa budú vypořádovať po celý život tým, že stratili osobu poskytujúcu im najvyššiu mieru lásky a náklonnosti, akú môže jedna bytosť druhej poskytnúť. Priznanie nemajetkovej ujmy nie je reparáciou, pretože žiadna priznaná suma nenahradí žalobkyniam 1 až 3 otca a manžela. So zreteľom na všetky uvedené okolnosti majú však žalobkyne 1 až 3 nárok na primeranú náhradu nemajetkovej ujmy v podobe peňažnej satisfakcie, ktorá je spôsobilá aspoň sčasti zmierniť následky neoprávneného zásahu do ich práva na ochranu osobnosti. Zároveň platí, že uplatňovaná výška náhrady nemajetkovej ujmy predstavuje základné štandardné kompenzovanie zmiernenia ujmy žalobkýň 1 až 3 v prípade, kedy navrátenie do pôvodného stavu neprihádza do úvahy. Výška peňažnej náhrady je vždy predmetom voľnej úvahy súdu, keďže zákon nestanovuje ani rámcové čiastky, avšak žalobkyne 1 až 3 majú za to, že nimi požadovaná náhrada nemajetkovej ujmy je primeraná a jej priznanie bude spravodlivé. Žalovaný 1 mal v čase škodovej udalosti uzavreté povinné zmluvné poistenie u žalovaného 2, ktorý nahradil žalobkyni 1 primerané náklady spojené s pohrebom. Keďže zásah do osobnostných práv žalobkýň (do ich práva na súkromný a rodinný život), v dôsledku ktorého utrpeli psychickú ujmu (nemateriálnu alebo nemajetkovú škodu na zdraví), bol spôsobený prevádzkou motorového vozidla, na ktoré sa vzťahovalo povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu u žalovaného 2, je v tejto veci daná vecná pasívna legitímácia žalovaného 2, vyplývajúca z aplikácie ustanovenia § 15 ods. 1 ZoPZP a žalobkyniam preto prislúcha právo, aby im žalovaný 2 ako poisťovateľ nahradil (ako poškodeným subjektom) žalobou uplatňovaný nárok za žalovaného 1. Podľa judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len ako "SD") je povinnosť krytia poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú tretím osobám motorovými vozidlami zabezpečená a definovaná právnou úpravou Európskej únie (rozsudok SD C-22/12 Haasová, bod 39) a preto i v tejto veci bude nutné riešiť spornú právnu otázku náhrady nemajetkovej ujmy v súlade s komunitárnym právom (právná oblasť je harmonizovaná právom Európskej únie). Smernica Rady 72/166/EHS z 24.04.1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, smernica Rady 84/5/EHS z 30.12.1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, zmenená a doplnená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11.05.2005 a smernica Rady 90/232/EHS zo 14.05.1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou

motorových vozidiel, ako i smernica Rady 209/103/ES zo 16.09.2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, na účely účinnej realizácie spoločného trhu smerujú na jednej strane k zabezpečeniu voľného pohybu motorových vozidiel nachádzajúcich sa na území Európskej únie, ako aj osôb vo vozidle a na druhej strane k zabezpečeniu porovnateľného zaobchádzania s poškodenými účastníkmi nehôd spôsobených týmito vozidlami, bez ohľadu na miesto nehody na únijskom území. Ukladajú preto členským štátom povinnosť zabezpečiť, aby zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel bola krytá poistením. Ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré upravujú náhradu škody pri nehodách spôsobených prevádzkou motorových vozidiel, nemôžu pritom odňať dotknutým smerniciam potrebný účinok (rozsudok SD C-300/10 Marques Almeida, C-22/12 Haasová, bod 42). Členské štáty majú zaručiť, aby náhrada škody podľa ich vnútroštátneho práva zodpovednosti za škodu z dôvodu nemajetkovej ujmy, ktorú utrpeli blízki rodinní príslušníci osôb, ktoré sa stali obeťami dopravnej nehody, bola krytá povinným poistením (rozsudok SD C-22/12 Haasová, bod 55). Aj podľa rozsudku SD vo veci Drozdovs C-277/12, smernica Rady 72/166/EHS a smernica Rady 84/5/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Medzi škody, ktoré sa musia nahradiť v súlade s tzv. motorovými smernicami patrí aj nemajetková ujma (rozsudok SD C-22/12, bod 50), ktorej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné touto žalobou (§ 11, § 13 Občianskeho zákonníka). Pod pojem ujma na zdraví je treba zahrnúť akúkoľvek ujmu, ktorá bola spôsobená zásahom do osobnej integrity, čo zahŕňa tak fyzickú, ako aj psychickú traumu (rozsudok SD C-22/12, bod 47). Podľa ustálenej judikatúry SD sa ustanovenia práva EÚ majú vykladať a uplatňovať jednotne na základe znení vypracovaných vo všetkých jazykoch a v prípade rozporu medzi jazykovými verziami textu práva Únie sa má dotknuté ustanovenie vykladať podľa účelu právneho predpisu. Ak zodpovednosť poisteného, ktorá podľa vnútroštátneho práva vyplýva z § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka, vznikla na základe dopravnej nehody a má občianskoprávnu povahu, na túto zodpovednosť sa vzťahuje vnútroštátne hmotné právo zodpovednosti za škodu, na ktoré odkazujú smernice (rozsudok SD C-22/12 Haasová, bod 57, 58). Uvedený záver, ako uviedol SD, nemôže spochybniť ani odlišné systematické zaradenie ustanovení § 11, § 13 Občianskeho zákonníka k úprave zásahov do ochrany osobnosti, ktorá je nezávislá od úpravy zodpovednosti za škodu. Pre účely ZoPZP je potrebné pojem škoda vykladať eurokonformne, teda extenzívne v tom zmysle, že tento pojem zahŕňa aj náhradu nemajetkovej ujmy z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv pozostalých, spočívajúci v zásahu do práva na súkromný a rodinný život spôsobený usmrtením blízkej osoby pri prevádzke dopravných prostriedkov. Uvedený záver okrem iného vyplýva z toho, že súčasťou náhrady škody (ujmy) spôsobenej na zdraví sú nielen ujmy majetkovej povahy (náhrada nákladov spojených s liečením, náhrada pohrebných nákladov), ale aj nemajetkové ujmy, akými sú napr. bolesti a sťaženie spoločenského uplatnenia (§ 444 Občianskeho zákonníka), ktoré sa odškodňujú v peniazoch. Právna teória prisudzuje zmysel škody (inej než materiálnej) aj iným ujмам nemajetkovej povahy, ktoré môžu vzniknúť z porušenia práva v dôsledku zásahu do inej než majetkovej sféry poškodeného, t. j. ujme imateriálnej, morálnej, citovej, za ktorú prináleží poškodenému peňažná náhrada (odškodnenie). Vzhľadom k tomu, že medzi žalovanými 1 a 2 z povahy odlišnosti právneho titulu pre uplatňovanie totožného plnenia, ktorým je náhrada nemajetkovej ujmy, neexistuje solidárne spoločenstvo, žalobkyne 1 a 3 uplatňujú voči nim svoj nárok tak, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného.

2. Žalovaný v 1. rade k žalobe uviedol, že uplatnený nárok v celom rozsahu neuznáva z dôvodu, že nakoľko v čase dopravnej nehody, za ktorú bol rozsudkom Okresného súdu Senica č.k. 2T/48/2016 zo dňa 23.05.2016 uznaný vinným zo spáchania prečinu usmrtenia J. V., nar. XX.XX.XXXX, mal riadne uzatvorené povinné zmluvné poistenie v poisťovni X. odštepny závod Genertel poisťovňa a.s., Lamačská cesta 3/A, Bratislava č. XXXXXXXXXXXX a preto podľa neho z aplikácie ustanovenia § 15 ods. 1 Zákona o povinnom zmluvnom poistení uplatnený nárok žalobcov v plnej súdom priznanej výške je povinná uhradiť poisťovňa Generali odštepny závod Genertel poisťovňa a.s., v ktorej mal v čase usmrtenia J. V. uzatvorené pre tieto skutočnosti povinné zmluvné poistenie motorového vozidla. Žalovaný v 1. rade žiada súd, aby zaviazal svojím rozhodnutím nahradiť žalobcom uplatnené nároky Generali odštepny závod Genertel poisťovňa a.s., z uzatvoreného poistenia jeho motorového vozidla, v ktorom sa nebohy J. V. viezol spolu s ním ako spolujazdec.

3. Žalovaný v 2. rade k žalobe uviedol, že nijako nespochybňuje skutočnosť, že usmrtením poškodeného J. V. došlo k závažnému zásahu do práva na súkromný a rodinný život žalobkyň. Žalovaný 2 sa však nestotožňuje s tým, že by nimi uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy z titulu zásahu do ich osobnostných práv spadal pod rozsah poistného krytia povinného zmluvného poistenia. Nároky uplatnené žalobkyňami preto popiera v celom rozsahu a to z nasledovných dôvodov: Pokiaľ ide o otázku pasívnej legitímácie žalovaného v 2. rade, je potrebné vyriešiť, či právne závery Súdneho dvora EÚ v rozsudku vo veci Haasová sú vôbec aplikovateľné v slovenskom práve, a teda či otázku pasívnej legitímácie žalovaného je potrebné posudzovať s ohľadom na európsku legislatívu, ak by právne závery Súdneho dvora EÚ v rozsudku vo veci Haasová boli aplikovateľné v slovenskom práve, či následne na základe priamej aplikácie smerníc, možno nimi opodstatňovať pasívnu legitímáciu žalovaného a ak by právne závery Súdneho dvora EÚ v rozsudku vo veci Haasová boli aplikovateľné v slovenskom práve, avšak by nebolo možné ich uplatniť na základe priamej aplikácie smerníc, či možno pasívnu legitímáciu žalovaného odvodiť na základe nepriamej aplikácie smerníc (tzv. eurokonformným výkladom slovenského práva). Z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/301/2012 zo dňa 31.2.2016 celkom jednoznačne vyplýva, že Najvyšší súd SR dospel k záveru, podľa ktorého rozsudok Súdneho dvora vo veci Haasová nie je aplikovateľný v slovenskom právnom poriadku. K obdobnému záveru následne dospel aj rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 26.5.2016 č.k. 9Co/176/2016 - 227. Z uvedeného je zrejmé, že právne závery uvedené v rozsudku Súdneho dvora vo veci Haasová nie sú aplikovateľné na slovenskú právnu úpravu zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení (ďalej len "Zákon o PZP"). Preto náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch pozostalých osôb po obetiach dopravných nehôd nie je predmetom krytia povinného zmluvného poistenia. Žalovaný v 2 rade preto nie je pasívne legitimovaný v tomto spore. Žalobkyne vo svojej žalobe nespochybňujú záver, podľa ktorého priamy účinok smerníc ako prameňov práva EÚ, nie je v posudzovanom prípade právne prípustný. V tomto preto iba odkazuje na závery Najvyššieho súdu SR v rozhodnutí zo dňa 31.3.2016, sp. zn. 3Cdo/301/2012. Eurokonformný výklad zákona o PZP nie je v danom prípade žiadny dôvod. Pokiaľ by aj z uplatniteľných smerníc vyplývala povinnosť Slovenskej republiky prevziať do svojho právneho poriadku pravidlo o zahrnutí náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch osôb pozostalých po obeti dopravnej nehody do rozsahu poistného krytia povinného zmluvného poistenia, prípadný nedostatok takej transpozície nemôže pôsobiť v neprospech fyzickej alebo právnickej osoby spoliehajúcej sa na záväznosť platných a účinných noriem vnútroštátneho právneho poriadku. To znamená, že ak by aj platil predpoklad uvedený v predchádzajúcej vete nezakladalo by to právne nároky poškodených na poskytnutie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch od poisťovní (teda pasívnu legitímáciu poisťovní) a to ani pri uplatnení tzv. eurokonformného výkladu zákona o povinnom zmluvnom poistení. Predmetom úpravy zákona č. 318/2001 Z. z. (lex specialis) je povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla; takto určenému predmetu zodpovedá aj vymedzenie, na koho sa poistenie zodpovednosti vzťahuje (vzťahuje sa na každého, kto zodpovedá za škodu § 1) a vymedzenie rozsahu poistného krytia (§ 4). Vzťah tohto zákona k všeobecnej právnej úprave, ktorou je Občiansky zákonník, vymedzuje § 1 ods. 2 nasledovne: „Ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na poistenie zodpovednosti osobitné predpisy“. V poznámke k tejto úprave zákon odkazuje na Občiansky zákonník a zákon o poisťovníctve. To znamená, že ak zákon č. 381/2001 Z. z. neustanovuje inak, treba aplikovať osobitné predpisy, za ktoré v prípade poistenia treba považovať ustanovenia Občianskeho zákonníka (§ 788 a nasl.), prípadne ďalšie ustanovenia Občianskeho zákonníka, ak § 788 OZ neustanovuje inak. Žalovaný 2 poukázal na § 4 ods. 1, 2 zákona č. 318/2001 Z. z., ktoré vymedzuje rozsah poistného krytia, a to tým spôsobom, že pod písm. a/ až d/ tohto ustanovenia obsahuje taxatívny výpočet prípadov, na ktoré sa vzťahuje poistné krytie a ktoré sú z hľadiska rozlíšenia toho, čo sa odškodňuje (okrem prípadu uvedeného pod písmenom c), zhodné s právnou úpravou spôsobu a rozsahu náhrady škody spôsobenej prevádzkou motorových vozidiel obsiahnutou v Občianskom zákonníku (§ 442 a nasl.). Z takto vymedzeného rozsahu poistného krytia je zrejmé, že rozlišuje vecnú škodu, ktorá je v Občianskom zákonníku upravená v § 443 a škodu na zdraví, ktorú upravujú ustanovenia § 444 - § 449a Občianskeho zákonníka. V dôvodovej správe k zákonu č. 381/2001 Z. z. sa výslovne uvádza že: Rozsah poistenia zodpovednosti je v návrhu vymedzený s ohľadom na nároky vyplývajúce z tohto zákona, jednotlivé zložky náhrady škody a na územnú platnosť poistenia". Poistený má podľa § 4 ods. 2 písm. a/ tohto zákona právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a náhradu nákladov pri usmrtení, pričom poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi (§ 15 zákona č. 381/2001 Z. z.). Zákon č. 381/2001 Z. z. a ani Občiansky zákonník pojem škody nedefinuje. Uvedené je tak prenechané občianskoprávnej teórii a súdnej praxi. Tie celkom zhodne za škodu v zmysle občianskeho práva považujú každú majetkovú (materiálnu - hmotnú) ujmu (stratu), ktorú možno objektívne vyjadriť (vyčíslieť)

všeobecným ekvivalentom, t. j. peniazmi (viď R 55/1971). Občiansky zákonník nezahrňuje pod pojem škody i nemajetkovú (imateriálnu - nehmotnú - ideálnu) ujmu, táto sa ale podľa platného právneho stavu odškodňuje len v prípadoch osobitne stanovených v § 444. Ak dôjde ku škode, resp. k ujme na zdraví či živote, t.j. na osobnostných (imateriálnych, nemajetkových, nehmotných) statkoch, vzniká poškodenému taxatívne vymedzený komplex práv na ich náhradu, resp. na ich zmiernenie. Tento komplex práv, ktorými sa odškodňuje tak vzniknutá majetková ujma, ako i vzniknuté určité stanovené druhy nemajetkovej ujmy, sa spravuje zvláštnym právnym režimom podľa § 444 až 449 a Občianskeho zákonníka. Pri ujme na zdraví ide v prvom rade o právo na náhradu za stratu na zárobku, a to jednak po dobu pracovnej neschopnosti či pri invalidite a právo na stratu na dôchodku, ako i o právo na náhradu účelných nákladov spojených s liečením. V prípade smrti poškodeného ide o právo na náhradu nákladov pohrebu ako i o náhradu nákladov na výživu pozostalých. V rámci náhrady škody, resp. ujmy na zdraví Občiansky zákonník priznáva na základe výslovnej úpravy § 444 poškodenému navyše právo na jednorazové peňažné odškodnenie - resp. právo na primerané zmiernenie alebo zadosťučinenie (satisfakciu) za vzniknutú nemajetkovú ujmu. Táto nemajetková ujma spočíva podľa platného slovenského práva jednak vo vytrpených bolestiach, jednak v sťažení spoločenského uplatnenia. V týchto prípadoch ani nejde o ekvivalent takto vzniknutých nemajetkových ujem, lebo tie nemožno ako majetkovú ujmu - škodu - presne vyčíslieť, jedná sa iba o ich zmiernenie formou poskytnutia určitej peňažnej čiastky (materiálnej satisfakcie), ktorá neplní funkciu náhrady vzniknutej nemajetkovej ujmy, ale funkciu iba jej určitého primeraného zmiernenia. Vzhľadom na skutočnosť, že pojem "náklady" v súvislosti so škodou na zdraví, resp. pri usmrtení, právny poriadok pozná a používa ho vo význame, ktorý uvádza § 449 Občianskeho zákonníka, nie je možné pojem "náklady pri usmrtení" vykladať tak, že by pod tento pojem mala patriť aj náhrada nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode. Doterajšia právna prax, ale aj právna teória a ani samotné znenie zákona, nikdy neoznačovali nemajetkovú ujmu pozostalých slovným spojením "náklady spojené s úmrtím". Takýto extenzívny výklad by bol v priamom rozpore s gramatickým významom použitého slovného spojenia. Pojem "náklady spojené s pohrebom resp. s liečením" má svoj konkrétny legislatívny obsah a pod pojmom "náklady" treba rozumieť určitú kompenzáciu výdavkov, ktoré poškodený, resp. pozostalí po poškodenom, vynaložili v súvislosti s pohrebom, resp. liečením. So zreteľom na uvedené možno dospieť k záveru, že pod nákladmi pri usmrtení je potrebné rozumieť primerané náklady spojené s pohrebom, prípadne iné výdavky, ktoré boli v súvislosti s usmrtením poškodeného preukázateľne vynaložené v zmysle § 449 ods. 3 Občianskeho zákonníka, príp. aj náklady spojené s liečením podľa predchádzajúceho odseku. Uvedené nároky sú v plnom rozsahu kryté poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla ako súčasť náhrady škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. Pri aplikácii § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z. nestačí vychádzať len zo samotného znenia tohto ustanovenia, ale ho treba vykladať v jednote s ustanoveniami, na ktoré nadväzuje. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. má poistený z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky; platná legislatíva a ani právna teória neoznačuje osobu, ktorej osobnostné práva boli porušené za "poškodenú osobu". Tiež v § 2 písm. g) zákona č. 381/2001 Z. z. sa uvádza, že poškodeným je ten, kto utrpel prevádzkou motorového vozidla škodu a má nárok na náhradu škody (nie nemajetkovej ujmy) podľa tohto zákona. Obdobne aj v § 2 písm. i) tohto zákona sa poistnou udalosťou rozumie vznik povinnosti poisťovateľa alebo kancelárie nahradiť vzniknutú škodu (nie nemajetkovú ujmu). So zreteľom na uvedené zákonné ustanovenia nemožno dospieť k inému záveru, ako k tomu, že povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu je krytá výlučne škoda, nie nemajetková ujma za zásah do osobnostných práv poškodených osôb v zmysle § 13 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na pojmovú obsahovú odlišnosť inštitútov zodpovednosti za škodu a zodpovednosti za zásah do osobnostných práv v slovenskom vnútroštátnom práve. Zodpovednosť za škodu je upravená v Šiestej časti Občianskeho zákonníka s názvom "Zodpovednosť za škodu a bezdôvodné obohatenie" a Zodpovednosť za zásah do osobnostných práv je upravená v Prvej časti Občianskeho zákonníka s názvom "Všeobecné ustanovenia" a je konštruovaná podstatne odlišným spôsobom ako zodpovednosť za škodu. Pokiaľ ide o zodpovednosť za škodu, táto je založená na subjektívnom princípe, pričom zavinenie sa prezumuje. Osobitne však v prípade zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov v §§ 427 až 431 Občianskeho zákonníka stanovuje zodpovednosť prevádzateľa motorového vozidla založenú na objektívnom princípe. Právo na náhradu škody v rámci úpravy zodpovednosti za škodu patrí fyzickým ako aj právnickým osobám. Spôsob a rozsah náhrady škody upravuje Občiansky zákonník v § 442 až 449a, pričom predpokladá náhradu škody spôsobenú na veciach, resp. majetkových právach (vecná škoda) alebo náhradu škody na zdraví. Škoda sa uhrádza v zásade v peniazoch alebo uvedením do predošlého stavu, vznik škody a jej rozsah musí byť vždy preukázaný poškodeným. Predmetom ochrany osobnosti (§ 11 a nasl. Občianskeho

zákonníka) je nehmotná hodnota ľudskej osobnosti. Podľa slovenskej právnej teórie právo na ochranu osobnosti predstavuje nemajetkové právo rýdzo osobnej povahy a je úzko späté s osobnosťou človeka. Subjektom tohto práva môže byť preto len fyzická osoba. Zásah do práva na ochranu osobnosti sa zásadne odškodňuje v nepeňažnej forme. Možnosť priznať peňažnú náhradu za zásah do práva na ochranu osobnosti sa predpokladá až v prípade, ak sa primerané morálne zadostučinenie ukazuje ako nepostačujúce. Na rozdiel od odškodnenia v prípade zodpovednosti za škodu, pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peňažnej forme súdom nestanovuje zákon žiadne medze a uplatňuje sa široká miera voľnej úvahy. Odlišnosť oboch inštitútov potvrdzuje aj samotné znenie § 16 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak niekto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti spôsobí inému škodu, zodpovedá za ňu podľa ustanovenia tohto zákona o zodpovednosti za škodu. Podstatou a účelom nemajetkovej ujmy v peniazoch je poskytnúť fyzickej osobe, ktorej osobnostné právo bolo porušené, priznanie peňažnej satisfakcie. Keďže skutočnú ujmu nie je možné presne zistiť (dá sa len predpokladať), výška nemajetkovej ujmy sa nedá presne vyčíslieť a teda ani preukázať (viď. rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 3Cdo/301/2012 ako aj 4Cdo/168/2009). S ohľadom na vyššie uvedenú úpravu zákona č. 381/2001 Z. z. ako aj zásadne rozdiely inštitútov "náhrady škody" a "ochrany osobnosti" je zrejmé, že prípadný eurokonformný výklad § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z., ktorým by sa pojem "škoda na zdraví" vykladal tak, že zahŕňa v sebe aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za zásah do osobnostných práv, odporuje slovenskému právu a preto je neprípustný. Ako aj vyplýva z citovaných rozsudkov Súdneho dvora EÚ zo dňa 4.7.2006 vo veci Konstantinos Adeneler a iní versus Ellinikos Organismos Galaktos (C-212/04) bod 110 a rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 16.7.2009 vo veci Mono Car Styling SA, v likvidácii proti Dervis Odemis a i. povinnosť vnútroštátnych orgánov vykladať právo eurokonformne je obmedzená aj princípom právnej istoty a zákazu retroaktivity. Eurokonformný výklad má teda svoje limity, pričom jedným zo zásadných obmedzení je princíp právnej istoty, ktorý musí byť, aj v prípade eurokonformného, dodržaný. Poukazujeme pritom na slová autorov A., A., K., podľa ktorých by odvolanie sa na princíp právnej istoty malo umožniť vnútroštátnym súdom, aby neboli nútené k výkladu vnútroštátneho práva, ktorý ide nad rámec toho, čo môže jednotlivec legitímne očakávať. Je treba pamätať najmä na to, že obmedzenie uplatnenia priameho účinku voči jednotlivcovi bolo významnou mierou motivované práve princípom právnej istoty. Bolo by preto absurdné, aby tieto obmedzenia boli obchádzané prostredníctvom účinku nepriameho. Napriek tomu, že nepriamy účinok môže zájsť ďalej ako účinok priamy, právne zásady na čele so zásadou právnej istoty musia byť plne rešpektované. Je preto nevyhnutné zabrániť tendenciám k napínaniu súladného výkladu za hranice, ktoré je možné z hľadiska právnej istoty ešte považovať za legitímne. Vnútroštátne súdy sú preto povinné pri eurokonformnom výklade právneho predpisu, ktorý chcú aplikovať na zistený skutkový stav, prihliadať aj na také fundamentálne princípy akými sú právny štát a zákaz retroaktivity. Je v rozpore s princípom právnej istoty (a tiež aj s princípom zákazu retroaktivity), a teda aj v rozpore so základnými doktrínami právneho štátu, ak zákon, ktorý je počas svojej dlhoročnej existencie, a teda aj aplikácie, vykladaný opakovane aj Najvyšším súdom SR jedným spôsobom a dnes by súd pripustil opačnú interpretáciu tohto zákona. Je pritom viac ako zrejmé, že zákon o povinnom zmluvnom poistení bol opakovane vykladaný tak, že náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch za zásah do osobnostných práv nespadá do rozsahu poistenia v zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 zákona o PZP. Je nepochybné, že do rozsahu poistného krytia PZP upraveného v zákone o povinnom zmluvnom poistení neboli zahrnuté nároky na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za zásahy do osobnostných práv spôsobené usmrtením blízkej osoby pri dopravnej nehode (keďže je v ňom obsiahnutý iba nárok na náhradu škody na zdraví). Nakoľko nároky z PZP uhrádzajú poisťovne ako súkromné subjekty, nie je možné, aby poisťovníam ako súkromným subjektom bola za tejto situácie uložená povinnosť na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch na základe eurokonformného výkladu zákona o povinnom zmluvnom poistení. Takýto eurokonformný výklad je totiž za hranicou svojej prípustnosti tak ako ju definuje Súdny dvor EÚ ako aj za hranicou elementárnej spravodlivosti. Ak by aj bol v danej veci potrebný eurokonformný výklad zákona o povinnom zmluvnom poistení bol by neprípustný z dôvodu, že tento výklad smeruje contra legem, porušuje princíp právnej istoty a aj zákazu retroaktivity a zároveň vedie k vzniku povinnosti súkromného subjektu na základe smernice. Žalovaný v 2. rade žiada preto žalobu zamietnuť a priznať náhradu trov konania.

4. Žalobkyne k vyjadrenie žalovaného v 2. rade uviedli, že so závermi a právnou argumentáciou žalovaného 2 o absencii jeho pasívnej legitímácie nie je možné sa v žiadnom prípade stotožniť, nakoľko priamo odporuje ustálenej rozhodovacej praxi všeobecných súdov (rozhodnutie Krajského súdu v Trnave, č.k. 25Co/258/2016 zo dňa 29.03.2017, Krajského súdu v Trnave, č.k. 23Co/112/2016 zo dňa 20.03.2017, Krajského súdu v Nitre, č.k. 6Co/176/2016 zo dňa 29.03.2017, Krajského súdu v

Trenčine, č.k. 6Co/80/2017 zo dňa 30.05.2017, Krajského súdu v Prešove, č.k. 1 Co/5/2015 zo dňa 31.05.2016, Krajského súdu v Košiciach, č.k. 5Co/496/2016 zo dňa 04.04.2017). Odvolacie súdy v týchto právoplatne skončených súdnych konaniach priznali pasívnu vecnú legitimitáciu poisťovateľov vo veciach ochrany osobnosti resp. náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej dopravnou nehodou a zaviazali ich k jej náhrade z povinného zmluvného poistenia. Zároveň platí, že všetky uvedené rozhodnutia boli vydané až po rozsudku Najvyššieho súdu SR č.k. 3Cdo/301/2012 zo dňa 31.3.2016, pričom súdy v odôvodnení svojich rozhodnutí riadne vyargumentovali, prečo nebolo možné závery tohto rozsudku akceptovať ani z nich vychádzať. Vzhľadom k tomu, že závery rozhodnutia NS SR, na ktoré sa odvoláva žalovaný 2, boli nasledujúcim vývojom rozhodovacej praxe prekonané, činí ho to právne irelevantným a v rozpore s tým, čo je možné označiť ako ustálená rozhodovacia prax. V súvislosti s namietanou pasívnou legitimitáciou žalovaného 2 treba dať do pozornosti uznesenia III. ÚS 645/2015-30 zo dňa 16.12.2015, I. ÚS 474/2016-17 zo dňa 17.08.2016 alebo III. ÚS 666/2016 zo dňa 11.10.2016, ktorými ústavný súd odmietol ako zjavne neopodstatnené sťažnosti poisťovateľov v nadväznosti na súdne konania, kde odvolací súd potvrdil prvoinštančný rozsudok zaväzujúci na plnenie náhrady nemajetkovej ujmy vzniknutej pozostalým z dopravnej nehody aj poisťovňu. Ústavný súd zaujal názor, že článok 3 odsek 1 Smernice Rady 72/166 /EHS z 24.04.1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, článok 1 odsek 1 a 2 druhej Smernice Rady 84/5/EHS z 30.12.1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel zmenenej a doplnenej Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11.05.2005 a článok 1 odsek 1 tretej Smernice Rady 90/232/EHS zo 14.05.1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode. Ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré upravujú náhradu škody pri nehodách spôsobených prevádzkou motorových vozidiel totiž nemôžu odňať dotknutým smerniciam potrebný účinok, čo vyplýva z rozsudku SD C-300/10 Marques Almeida. Ústavný súd ďalej skonštatoval, že "hoci Súdny dvor v rozsudku vo veci sp. zn. C-22/12 z 24. októbra 2013 viackrát zdôraznil, že nie je oprávnený vykladať ustanovenia vnútroštátneho práva, je zjavné, že ako vnútroštátne právo Českej republiky, tak aj vnútroštátne právo Slovenskej republiky prostredníctvom konkrétnych ustanovení Občianskeho zákonníka (§ 11 a § 13) každého z týchto štátov umožňuje blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravných nehodách priznať náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá má byť krytá z povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla." Ústavný súd k danému záveru dospel s prihliadnutím na samotný účel povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a súčasne zohľadňujúc zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vyvolaný prevádzkou motorového vozidla ako aj aplikujúc extenzívny výklad pojmu náhrada škody. Pre posúdenie otázky pasívnej legitimitácie poisťovne je rozhodujúce riešenie otázky, čo treba rozumieť pod pojmom škoda použitím zákona o PZP najmä s akcentom na ustanovenie § 4 odsek 2 zákona, ktorý upravuje vecný rozsah poistného krytia v našom právnom prostredí, pričom pojem škoda je potrebné vykladať eurokonformne. Rozhodujúcim je v danej veci rozsudok ESD C-22/12 v zmysle ktorého nepriamy účinok smerníc nemení nič na potrebe uplatňovania princípu prednosti práva ES pred národným poriadkom za každých okolností, preto aj v prípade, že nedochádza k priamej aplikácii konkrétnej právnej normy ES a na určitý právny prípad sa aplikuje norma vnútroštátna, mala by byť interpretovaná a použitá v súlade s právom ES. Vnútroštátne súdy teda musia vnútroštátne právo v najväčšej možnej miere vykladať v zmysle znenia a účelu smernice, aby bol dosiahnutý výsledok, ku ktorému táto smernica smeruje, čo vyplýva napríklad z rozsudku SD z 25.4.2013, C-81/12, Asociatia ACCEPT proti Consiliul National pentru Combaterea Discriminării. Z judikatúry Európskeho súdneho dvora vyplýva, že členské štáty musia pri výkone svojich právomocí v tejto oblasti rešpektovať právo únie a vnútroštátne ustanovenia, ktoré upravujú náhradu škody pri dopravných nehodách spôsobených prevádzkou motorových vozidiel, nemôžu odňať smernici jej potrebný účinok (rozsudok ESD z 09.06.2011 vo veci C-409/2009). Z rozhodovacej praxe ESD potom vyplýva, že pojem škody treba vykladať extenzívne v tom zmysle, že tento pojem zahŕňa aj náhradu nemajetkovej ujmy z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv pozostalých, spočívajúci v zásahu do práva na súkromný a rodinný život spôsobený usmrtením blízkej osoby, pri prevádzke dopravných prostriedkov. ESD totiž vo svojich rozhodnutiach nehovorí o samostatnom, od pojmu škoda oddelenom pojme nemajetkovej ujmy, ale hovorí o "škode z dôvodu nemajetkovej ujmy". Z tohto slovného spojenia je zrejmé, že aj v prípade nemajetkovej ujmy ide o škodu. Za rozhodujúce je konštatovanie, že zodpovednosť poisteného vzniká na základe dopravnej

nehody a máva občianskoprávnu povahu. Vo svetle uvedeného (eurokonformného) výkladu ustanovenia § 4 odsek 2 zákona o PZP potom platí, že náhrada škody z dôvodu nemajetkovej ujmy spadá do rozsahu krytia povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku, a preto je poisťiteľ zodpovednosti za škodu pasívne vecne legitimovaným subjektom, ktorému na základe § 15 ods. 1 veta prvá zákona o PZP, vzniká povinnosť uhradiť škodu poškodeným. K argumentácii žalovaného 2, ktorý poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 301/2012 je potrebné uviesť, že v kontexte vyššie uvedeného, nie je absolútne žiaden dôvod rezignovať na aplikáciu moderných výkladových metód, ku ktorým je povolaný každý členský štát EÚ, predovšetkým na eurokonformný ako i lingvistický výklad, vrátane materiálnej interpretačnej záväznosti judikatúry ESD, ktorá nezaväzuje len strany sporu, ale je prameňom komunitárneho práva. Eurokonformný ako i správny lingvistický výklad pojmu škoda ako i dotknutých ustanovení zákona o povinnom zmluvnom poistení musí byť v súlade s definovaným pojmom európskeho deliktneho práva, ktorý chápe škodu na zdraví ako ujmu (zhoršenie) telesného alebo duševného zdravia. Nárok z titulu zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla preto zahŕňa aj ujmu v emočnej sfére žalobkyní ako poškodených. V kontexte vyššie uvedeného sa javí nadbytočná argumentácia žalovaného 2 špecifikami dotknutých hmotnoprávných inštitútov vnútroštátneho práva ako je náhrada škody a náhrada nemajetkovej ujmy z hľadiska druhového vymedzenia škody (na zdraví) podľa Občianskeho zákonníka. Zo strany žalovaného 2 ide o neprípustne zužujúci výklad pojmu ujma na zdraví (abstrahujúci duševné zdravie človeka), pretože eurokonformným výkladom oblasti harmonizovanej právom Európskej únie sa priznáva komplexný význam pojmu zdravie a s tým spojené odškodnenie jeho obidvoch zložiek (telesnej a psychickej). Vo vzťahu k argumentácii žalovaného 2, ktorá je obsahom jeho vyjadrenia možno poukázať i na dôležitosť ústavnokonformného výkladu právnych predpisov, keďže súdy musia nielen rešpektovať právo, ale jeho výklad a aplikácia musí smerovať k spravodlivému výsledku. V tejto súvislosti je potrebné uvedomiť si, že účelom poistenia zodpovednosti za škody spôsobené prevádzkou dopravných prostriedkov je zmierniť dôsledky škôd, ku ktorým došlo v súvislosti s touto prevádzkou, pričom je nepochybné, že usmrtenie pri dopravnej nehode je najzávažnejším dôsledkom tejto udalosti. Ak usmrtenie pri dopravnej nehode vyvoláva nielen občianskoprávnu zodpovednosť za škodu, ale aj občianskoprávnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv, musí byť aj táto zodpovednosť predmetom poistného krytia. Iba pri gramatickom výklade pojmu "škoda" v ustanovení § 4 ods. 2 písm. a) zákona o PZP by sa strácal zmysel poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových prostriedkov, ktorým je pokryť z poistenia náhradu ujmy v najširšom význame slova. Je tomu tak z dôvodu, že riziko vzniku škôd pri prevádzke dopravných prostriedkov je veľmi vysoké a je v rozpore s účelom poistenia obmedzovať poistné plnenie a prenášať ho na osoby povinne zmluvne poistené, ktoré v zásade takéto poistné plnenie ani nedokážu ekonomicky zvládnuť a zároveň tak spôsobovať neistotu pozostalých, či bude prisúdená náhrada pri insolventnosti zodpovedného subjektu vôbec vymožitelná. V prípade neprijateľnosti týchto dôsledkov, ktorá je zreteľná, je potrebné vykladať pojem "škoda" pre účely zákona o povinnom zmluvnom poistení rozširujúco tak, že pod neho spadá aj náhrada nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv pozostalých, a teda že aj táto náhrada je predmetom poistného krytia. Výklad právnych predpisov by sa pritom nemal obmedzovať iba na gramatický výklad, ale aj je potrebné dbať aj na účel a zmysel právnych predpisov, a preto súd nemôže byť viazaný doslovným znením zákona, ale sa od neho smie a musí odchýliť, ak to vyžaduje účel zákona, história jeho vzniku, systematická súvislosť (tu možno poukázať na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. 2221/07 z 19.3.2008). Vzhľadom k tomu, že argumentácia žalovaného 2, ktorou spochybňuje jeho pasívnu legitimáciu v tomto konaní je v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou všeobecných súdov, v rozpore s konzistentne prezentovanou názorovou líniou ústavného súdu a v zjavnom rozpore s požiadavkou eurokonformného výkladu dotknutých právnych noriem, pričom súdy rozhodujúce v obdobných veciach dospeli k opačnému záveru ako prezentuje žalovaný 2, žalobou uplatnený nárok je potrebné označiť za dôvodný a legitímny i vo vzťahu k žalovanému 2 a preto žalobkyne navrhnú, aby súd žalobe v celom rozsahu vyhovel.

5. Žalovaný v 2. rade vyjadreniu žalobkyní uviedol, že sa nestotožňuje s tvrdením žalobkyní, že boli závery rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3/Cdo/301/2012 zo dňa 31.2.2016 prekonané nasledujúcim vývojom rozhodovacej praxe všeobecných súdov. Najvyšší súd SR je zodpovedný za zjednocovanie výkladu hmotnoprávných noriem. Je predovšetkým na Najvyššom súde SR, aby otázku rozsahu poistného krytia povinného zmluvného poistenia v budúcnosti svojou judikatúrou definitívne vyriešil (pokiaľ k tomu nedôjde na legislatívnej úrovni). Nateraz je potrebné vychádzať z uznesení Najvyššieho súdu SR, podľa ktorých náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch príbuzných po obetiach dopravnej nehody nie je predmetom krytia PZP. To, že niektoré Krajské súdy vo svojich

rozhodnutiach za zásah do osobnostných práv pozostalých spôsobený usmrtením blízkej osoby pri dopravnej nehode nerešpektovali rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/301/2012 neznamená, že toto rozhodnutie Najvyššieho súdu SR bolo prekonané, a už vôbec to neznamená, že toto rozhodnutie Najvyššieho súdu SR je irelevantné, resp. že je v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou. Žalovaný 2 poukazuje na najnovšie rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, zo dňa 15.05.2017, sp.zn. 8 Cdo 219/2016, ktorým Najvyšší súd SR odmietol dovolanie žalobkyne v obdobnom prípade, pričom žalovaným bola poisťovňa. Okresný súd Michalovce rozsudkom z 28.11.2014 sp. zn. 7C/118/2014-86 zamietol nárok žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy, právo na ktorú náhradu žalobkyňa vyvodzovala z povinného poistenia zodpovednosti poistených žalovaným poisťiteľom za ujmu, ktorú utrpela v súvislosti so smrťou svojho manžela pri dopravnej nehode. Rozhodol tak, že právo na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorú žalobkyňa uplatňuje nemožno vyvodiť z ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z.z. Krajský súd v Košiciach, rozhodujúci o odvolaní žalobkyne, rozsudkom z 25.02.2016 sp. zn. 5Co/134/2015 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne treba odmietnuť. Podľa dovolacieho súdu rozhodnutie odvolacieho súdu je plne súladné s dovtedajšou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu, ktorý, dospel k záveru že podľa súčasne platnej právnej úpravy možno nemajetkovú ujmu za zásah do osobnostných práv usmrtením blízkej osoby uplatňovať len mimo rámec inštitútu zodpovednosti za škodu, t. j. podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka a teda povinnosť poisťovne na plnenie z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa nevzťahuje na právo na náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúcej z ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Poistenie nepokryva uvedený druh nemajetkovej ujmy, ale kryje iba "škodu na zdraví", pričom škodu na zdraví a nároky spôsobené zásahom do osobnostných práv Občiansky zákonník striktné od seba odlišuje. K uzneseniam Ústavného súdu SR žalovaný 2 uviedol, že Ústavný súd SR v predmetných uzneseniach nerozhodoval meritorne (išlo o procesné uznesenia, ktorými Ústavný súd SR odmietol podané ústavné sťažnosti). Žalobkyne na podporu svojich tvrdení v konaní poukázali aj na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III ÚS 666/2016 zo dňa 11.10.2016. Ústavný súd SR v uvedenom uznesení iba akceptoval výklad pojmu škoda zo strany všeobecných súdov a pokúša sa extenzívne vyložiť pojem "škoda" v zmysle zákona č. 381/2001 Z. z., tak, že je ním rozumieť "ujmu". Následne však už Ústavný súd SR v analýze nepokračuje a nijako nevysvetľuje, akým výkladovým "zázrakom" možno do pojmu "škody/ujmy na zdraví" podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z. zahrnúť aj nemajetkovú ujmu za zásah do súkromného a rodinného života podľa § 13 ods. 2 OZ. Zákon č. 381/2001 Z.z. nahrádza škodu na zdraví (nie akúkoľvek ujmu). Žalobkyne ďalej svoj žalobný nárok opierajú o eurokonformný výklad pojmu škoda. Tak ako žalovaný 2 už vo svojom vyjadrení uviedol, eurokonformný výklad má svoje hranice, ktoré boli stanovené tak, že zásada eurokonformného výkladu nemôže slúžiť ako základ pre výklad contra legem vnútroštátneho práva, pričom eurokonformný výklad musia obmedzovať všeobecné právne zásady, akými sú zásada právnej istoty a zákaz retroaktivity, ktoré musia byť dodržané a rešpektované aj pri eurokonformnej interpretácii vnútroštátneho právneho poriadku. Čo sa týka rozsudku SD C-18/12, ktorým žalobkyne taktiež odôvodňujú svoje stanovisko o eurokonformnom výklade, žalovaný 2 uvádza, že uvedený rozsudok bol vydaný v inej veci a to vo veci diskriminácie na základe sexuálnej orientácie, podľa neho ustanovenia smerníc nemôžu byť bezpodmienečné, smernica ako taká nemôže zakladať záväzky a povinnosti súkromným osobám a rovnako sa na smernicu nemôžu odvolávať iné osoby pred vnútroštátnym súdom v prípade, ak by tým mohli byť poškodené práva súkromného subjektu Čo sa týka rozsudku ESD C-409/2009, ktorým žalobkyne taktiež odôvodňujú svoje stanovisko o eurokonformnom výklade, žalovaný 2 uvádza, že v danej veci išlo o inú otázku a to či smerniciam odporuje vnútroštátna právna úprava, ktorá obmedzuje alebo vylučuje právo na náhradu škody obete dopravnej nehody z dôvodu, že sa jej pripisuje čiastočné prispievanie k ujme, respektíve jej výlučné zavinenie. ESD v tejto veci konštatoval, že povinnosť poistného krytia zodpovednosti za škodu spôsobenú tretím osobám motorovými vozidlami sa odlišuje od rozsahu náhrady škody v prospech týchto osôb z dôvodu zodpovednosti za škodu poistenej osoby. Zatiaľ čo povinnosť poistného krytia je totiž zabezpečená a definovaná právnou úpravou Únie, náhrada škody je v zásade upravená vnútroštátnym právom. S tvrdením žalobkyň podľa ktorého nárok z titulu zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zahŕňa aj ujmu v emočnej sfére žalobkyň sa žalovaný 2 nestotožňuje, nakoľko toto tvrdenie nie je dostatočne podložené. Žalobkyne len vyjadrujú svoj názor, nevychádzajú z aktuálnej právnej úpravy a aktuálnej relevantnej judikatúry, ktorá je relevantná a kľúčová pre rozhodnutie vo veci samej. S ohľadom na uvedené žalovaný 2 dlhodobo uzatvára zmluvy o povinnom zmluvnom poistení tak, že do zmluvného poisteného nekalkuluje možnosť vyplácania uvedenej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Žalovaný 2 rovnako ako iné poisťovne je špecialistom na poistenie a s tým spojené produkty. Žalovaný 2 nie je expertom na legislatívu a

jej výklad. Ak by za týchto okolností mal byť žalovaný 2 pasívne legitimovaný, znamenalo by to, že žalovaný 2, ktorý doteraz riadne a lege artis postupoval, by mal zaplatiť v rámci poistného plnenia viac, ako mu káže zákon a to bez toho, aby mal takéto poistné plnenie kryté uhradeným poistným. Takýto výklad ako aj aplikácia príslušných ustanovení zákona č. 381/2001 Z. z. je v rozpore s princípom právnej istoty ako aj princípom zákazu retroaktivity a teda aj so základnými doktrínami právneho štátu a preto ide o neprípustný eurokonformný výklad. Takýmto výkladom a aplikáciou práva by došlo podľa názoru žalovaného 2 k neoprávnenému zásahu do jeho základného práva vlastníť majetok (čl. 20 Ústavy SR) ako aj do jeho základného práva na podnikanie (čl. 35 ods. 1 Ústavy SR). Pričom by tým bol zároveň postihnutý za to, že pri uzatváraní poistných zmlúv postupoval v súlade s tým ako je zákon č. 381/2001 Z. z. dlhodobo vykladaný zo strany štátu ako aj Najvyššieho súdu SR. Je nepochybné, že prípadný záver súdu o pasívnej legitimácii žalovaného by bol v takom prípade nespravodlivý voči žalovanému 2 a absolútne by sa nim popreli princípy právneho štátu. Žalovaný 2 poukazuje na vyjadrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky, podľa ktorého MF SR ako tvorca a gestor zákona nemá vedomosť, že by existovali pochybnosti o tom, či Smernica EP a Rady 2009/103/ES bola transponovaná v plnom rozsahu do právneho poriadku Slovenskej republiky. Žiadny z relevantných orgánov EÚ, či SR nikdy nespochybnil správnu a plnú implementáciu predmetnej smernice, takže nevie na základe čoho dospel k takémuto záveru krajský súd v Prešove. MF SR ďalej uvádza, že zastáva právny názor, ktorý bol prezentovaný už počas súdneho konania vo vecí Haasová a to, že slovenská právna úprava dôsledne rozlišuje medzi právom na ochranu osobnosti a právom na náhradu škody. Vyššie spomenutá Smernica EP a Rady 2009/103/ES podľa názoru MF SR nikdy nemala a ani nemohla mať ambíciu riešiť: čo nie obsahom náhrady škody (vecne; či na zdraví) v jednotlivých členských krajinách, keďže toto spadá do výhradnej kompetencie členských krajín.

6. Žalovaný v 1. rade v písomnom vyjadrení uviedol, že sa žije ako drobný živnostník, vykonáva elektromontáže. Z podnikania dosahuje len minimálny zisk. V roku 2015 dosiahli príjmy žalovaného 1 čiastku 10.957,75 eur, výdavky čiastku 6.773,55 EUR. Základ dane pred zdanením bol 4.184,20 eur, v roku 2016 dosiahli príjmy žalovaného 1 čiastku 11.279,6 eur, výdavky čiastku 7.145,17 eur. Základ dane pred zdanením bol 4.134,43 eur. V roku 2017 dosiahli príjmy žalovaného čiastku 15.295,96 eur, výdavky čiastku 11.979,61 eur, základ dane pred zdanením bol 3.316,35 eur. Žalovaný 1 žije v spoločnej domácnosti už len s manželkou, nakoľko má dospelé dcéry, ktoré sú vydaté. Manželka žalovaného 1 je od 09.10.2009 nezamestnaná, dôvodom sú zdravotné problémy so štítnou žľazou a kĺbmi, nemá žiadny príjem. Žalovaný 1 tak znáša všetky náklady spojené s bývaním a obživou oboch manželov. Žalovaný 1 nahradil žalobkyni 1 škodu, ku ktorej bol zaviazaný Rozsudkom Okresného súdu Senica, č.k. 2T/48/2016 zo dňa 23.05.2016 v celej výške 3.193,57 eur. Z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov tak vedel urobiť len v približne polročných splátkach, keď dňa 14.08.2016 uhradil 1.000 eur, dňa 12.12.2016 uhradil 1.000 eura dňa 29.05.2017 doplatil 1.193,57 eur. V čiastke 3.193,57 eur boli zahrnuté aj náklady spojené s karom s pomník v celej obstarávacej výške. Žalovaný 2 poskytol žalobkyni 1 poistné plnenie vo výške 1.648,28 eur, o čom bol žalovaný 1 upovedomený oznámením žalovaného 2 zo dňa 15.06.2016. V tomto oznámení však nebola vyplatená čiastka rozpísaná a uvádzalo a tu len, že suma 1.648,28 eur sú primerané náklady spojené s pohrebom. Žalobkyňa 1 preukázala žalovanému I., že primerané náklady spojené s pohrebom preplácané poisťovňou nie sú reálne náklady, ktoré žalobkyňa 1 v súvislosti pohrebom vynaložila, a tiež tu nie sú zohľadnené vybavovania starostí spojené s pohrebom. Aj týmto spôsobom sa žalovaný 1 snažil súcítiť s pozostalou rodinou. Poskytol jej plnenie, ktoré bolo nad rámec primeraných nákladov spojených s pohrebom. Žalovaný I otvorene a úprimne priznáva, že nie je schopný uhradiť žalobkyniam čiastku po 30.000 eur, ktorú žiadajú aj voči nemu priznať. Žalovaný 1 je na rozdiel od názoru žalovaného 2 presvedčený, že prípadný záver súdu, že žalovaný 2 nie je v spore pasívne legitimovaný, bude nespravodlivý nielen voči žalobkyniam, ale aj voči žalovanému 1, ktorý bol riadne poistný na základe povinného zmluvného poistenia u žalovaného 2. Voči žalovanému 1 by bol záver súdu o zamietnutí žaloby voči žalovanému 2 s prípadným vyhovením žaloby voči žalovanému I navyše úplne likvidačný. Preto žalovaný 1 apeluje na konajúci súd, aby tak, ako iné súdy v obdobných prípadoch, zaviazal k plneniu žalovaného 2, voči ktorému majú žalobkyne priamy nárok, na základe § 15 zákona č. 381/2001 Z.z. a voči ktorému má žalovaný 1 právo, aby za neho nahradil náklady pri úmrtí, na základe § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 z.z. a poukázal na rozsudok Krajského údu v Prešove sp. zn 6 Co/230/2015 a rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 7 Co/121/2016, zo dňa 26.01.2017. K vyjadreniu Ministerstva financií SR zo dňa 31.05.2016, ktoré si vyžiadal Krajský súd v Prešove žalovaný 1 uviedol, že sa ním nestotožnil ani samotný Krajský súd. K uznesenie NR SR zo dňa 15.05.2017, č.k. 8 Cdo/219/2016, ktoré má preukazovať ustálenú rozhodovaciu prax NS SR v týchto prípadoch žalovaný 1 uviedol, že v podmienkach Slovenskej republiky ako právneho štátu a členského štátu EÚ,

ktorý transponoval príslušné motorické smernice nie je prípustné a udržateľné, aby právny názor a rozhodovacia prax ÚSSR a NR SR boli v tej i tej veci rozdielne, zvlášť keď rozhodovacia prax Súdneho dvora je odlišná od rozhodovacej praxe NS SR. Žalovanému I je úprimne ľúto, že pri dopravnej nehode došlo k usmrteniu manžela a otca žalobkyň a bude a s tým psychicky vysporiadavať počas zvyšku svojho života. Nielen preto, že došlo k usmrteniu blízkeho príbuzného žalobkyň, ale aj preto, že nebohy J. V. bol tiež vzdialenejší príbuzný žalovaného 1 (manžel sesternice manželky žalovaného 1), dobrý kamarát a kolega žalovaného 1 (vykonával elektromontážne práce na stavbách spolu so žalovaným I). Žalovaný 1 utrpel pri dopravnej nehode vážne zranenia (zlomeninu panvy, zlomeninu rebier, prepichnuté pľúca), spojené s práceneschopnosťou trvajúcou cca 5 mesiacov, z ktorých zranení a vyliečil, avšak výčitky a psychická trauma z usmrtenia aj pre neho blízkej osoby u neho pretrvávajú. Žalovaný 1 bol v kontakte s pozostalou rodinou, Ospravedlnil sa a prejavil útosť, tak pozostalej manželke ako aj obom dcéram. Prvú a druhú splátku náhrady škody odovzdával žalovaný pozostalej manželke osobne. To svedčí o tom, že sa žalovaný nevyhýbal stretnutiam, nakoľko žalovaný 1 a žalobkyne bývajú na susedných uliciach 5 min. chôdze od seba. Žalovaného 1 zaskočil, že aj na neho bola podaná žaloba o zaplatenie 90.000 eur. Pri stretnutí dňa 12.12.2016 (odo zdávanie druhej splátky) ani potom žalobkyňa 1 nepovedala žalovanému, že podala žalobu o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch a žaluje ho spolu s dcérami o 90.000 eur. Kontakt so žalobkyňami sa prerušil potom, ako obdržal žalobu. Žalovaný 1 bol prekvapený, že sa v žalobe uvádza, že žalobkyne 2 a 3 nie sú schopné samé sa živiť. Obe sú plnoleté XX a XX ročné, s ukončeným vzdelaním, sú zamestnané. Žalovaný 1 je toho názoru, že čiastka 3 x 30.000 eur je neprimerane vysokou kompenzáciou nemajetkovej ujmy pozostalým, napr. v konaní č. 7Co/121/2016 bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch plnoletej dcéry, ktorá preukázala vrúcny a hlboký citový vzťah k usmrtenej matke vo výške 6.000 eur. Žalovaný 1 nevie posúdiť, či žalobkyňa 1, 2 a 3 utrpeli rovnakú nemajetkovú ujmu, keďže každá žiada rovnako vysokú peňažnú satisfakciu 30.000 eur. Žalovaný v 1. rade ďalej uviedol, že otázka pasívnej legitímácie poisťovne pri nemajetkovej ujme vzniknutej pri dopravnej nehode, na ktorú sa vzťahuje zák. č. 381/2001 Z. z. bola v posledných rokoch predmetom viacerých rozhodnutí NS SR, ako aj Ústavného súdu SR. Rozhodovacia činnosť NS SR sa v tejto otázke najskôr prikláňala k názoru, že nároky pozostalých po obetiach dopravných nehôd z titulu ich nemajetkovej ujmy, ktorá im bola spôsobená smrťou ich blízkej osoby, nie je zahrnutá do zákonného poistného krytia o náhrade škody. Následne sa touto otázkou zaoberal aj v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cdo 1361/2015 senát NS SR ktorý dospel k opačnému názoru ako dovolacie senáty, preto uznesením z 26. júna 2017 sp. zn. 8 Cdo 1361/2015 postúpil vec podľa § 46 ods. 1 Civilného sporového poriadku na prejednanie a rozhodnutie veľkému senátu. V uznesení o postúpení veci odôvodnil svoj odlišný právny názor. Následne veľký senát prejednal vec a podľa § 48 ods. 4 CSP si vyžiadal stanovisko Ministra spravodlivosti Slovenskej republiky a generálneho prokurátora Slovenskej republiky, ktoré stanoviská boli súladné s právnym názorom senátu 8 C. Veľký senát oznámil dňa 12.9.2017 stranám sporu, že rozsudok vo veci vyhlási 21.9.2017. Keďže však následne žalovaná (išlo o Generali poisťovňu, a.s.) zobrala dovolanie späť a žiadala, aby veľký senát konanie o ňom zastavil. Vzhľadom na tento procesný úkon žalovanej veľký senát dovolacie konanie zastavil a vecne predmetnú otázku neprejednal. Z uvedeného vyplýva záver, že aj keď z rozhodovacej činnosti NS SR najskôr vyplývalo, že nároky pozostalých po obetiach dopravných nehôd z titulu ich nemajetkovej ujmy, ktorá im bola spôsobená smrťou ich blízkej osoby, nie je zahrnutá do zákonného poistného krytia o náhrade škody, tým, že senát 8 Cdo už vyjadril opačný názor (pričom ide o neskôr rozhodovanú vec), dochádza aj k odlišnému náhľadu na uvedenú problematiku zo strany NS SR, ktorá nebola zjednotená veľkým senátom len z dôvodu, že pred vyhlásením rozhodnutia došlo žalovaným 2 (v obdobnom prípade) k späťvzatiu dovolania. Avšak rovnaký názor ako názor dovolacieho senátu 8 Cdo je opakovane a stabilne vyjadrený aj v rozhodnutiach Ústavného súdu SR, ktorého rozhodovacia činnosť je v tejto otázke jednotná (porov. sp. zn. I. ÚS 206/2015 zo dňa 29.04.2015, sp. zn. Ul. ÚS 646/2015 zo dňa 16.12.2015, sp. zn. III. ÚS 645/2015 zo dňa 16. 12.2015, sp. zn. I. ÚS 474/2016 zo dňa 17.08.2016 a sp. zn. III. ÚS 666/2016 zo dňa 11. 10.2016. Vo veciach pod sp. zn. I. ÚS 206/2015, 111. ÚS 646/2015, III. ÚS 645/2015, III. ÚS 666/2016 pritom išlo práve o sťažnosti obchodnej spoločnosti KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group). Právny záver o existencii pasívnej legitímácii poisťovní v sporoch o náhradu nemajetkovej ujmy pri úmrtí blízkych osôb a o povinnosti poisťovní poskytnúť túto náhradu z PZP vyjadrilo Ministerstvo spravodlivosti SR aj v liste z roku 2018, adresovanom Národnej banke Slovenska, ktorá vykonáva od roku 2006 dohľad nad subjektmi finančného trhu aj v oblasti poisťovníctva a od januára 2015 tiež pôsobí ako orgán ochrany spotrebiteľa na slovenskom finančnom trhu, a teda dohliada na ochranu práv finančných spotrebiteľov a iných klientov s cieľom prispieť k bezpečnému a zdravému fungovaniu finančného trhu. Za MS SR list podpísal prof. Q.. V. M., W. riaditeľ odboru rekodifikácie občianskeho práva.

7. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkýň v 1., 2. a 3. rade, výsluchom žalovaného v 1. rade, výsluchom svedkyne V. W., oboznámením s obsahom listinných dôkazov a to rozsudkom Okresného súdu Senica č.k. 2T/48/2016-318 zo dňa 23.05.2016, potvrdením Genertel poisťovne, a.s. zo dňa 21.07.2012, poisťou vystavenou Genertel poisťovňou, a.s. zo dňa 21.07.2012, Oznámením Generali Poisťovne, a.s. odštepny závod Genertel zo dňa 15.06.2016, Oznámením Generali Poisťovne, a.s. zo dňa 24.11.2015 o zániku poistenia, výpisom zo živnostenského registra zo dňa 30.05.2018, treťou stranou z Daňového priznania žalovaného v 1. rade za rok 2015, 2016, 2018, potvrdením o odovzdaní a prevzatí časti náhrady škody zo dňa 14.08.2016, Odpoveďou Ministerstva financií SR zo dňa 31.05.2016, stanoviskom Generálneho prokurátora SR zo dňa 07.08.2017, stanoviskom Ministerstva spravodlivosti SR, Odboru rekodifikácie občianskeho práva, Odpoveďou Ministerstva financií SR zo dňa 31.05.2016, Stanoviskom Ministerky spravodlivosti SR, rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 7Co/121/2016 zo dňa 26.01.2017, uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/219/2016 zo dňa 15.05.2017, uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. IVCdo/3/2017 zo dňa 04.10.2017, uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/1361/2015 zo dňa 26.06.2017, ako aj ostatným obsahom spisového materiálu, keď pojednával v neprítomnosti žalovaného v 2. rade v zmysle § 180 Civilného sporového poriadku a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

8. Právny zástupca žalobkýň v 1. až 3. rade na pojednávaní uviedol, že vo veci boli splnené všetky podmienky vzniku zodpovednosti žalovaného 1 za nemajetkovú ujmu, keď v dôsledku tragickej udalosti dňa 20.8.2015, pri ktorej došlo k úmrtiu otca a manžela žalobkýň, došlo k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu osobnosti, v dôsledku straty významného rodinného príslušníka došlo u žalobkýň 1 až 3 k vzniku nemajetkovej ujmy na osobnosti a zároveň je daná príčinná súvislosť medzi predmetným zásahom a vznikom nemajetkovej ujmy. Žalovaní 1 a 2 v písomných vyjadreniach súhlasne uviedli, že usmrtením J. V. došlo k vážnemu zásahu do práva na súkromie a rodinný život žalobkýň, preto túto skutočnosť možno považovať za nespornú. V prejednávanej veci bude naďalej spornou tá otázka, ktorý z okruhu žalovaných bude povinný spôsobiť nemajetkovú ujmu nahradiť. Pasívna legitimácia žalovaného 1 je nesporná, pričom však tento žiada, aby bol k náhrade nemajetkovej ujmy zaviazaný žalovaný 2 ako poisťovateľ z PZP. Žalovaný pasívnu legitimáciu v tomto konaní popiera s poukazom na striktné rozlišovanie pojmov škoda, ktorá sa nahrádza z PZP a nemajetková ujma v zmysle § 13 Občianskeho zákonníka, ktorá podľa jeho názoru do režie PZP nespadá. Táto otázka bola presvedčivo vyriešená rozhodovacou praxou súdov s poukazom na potrebu nevyhnutnosti eurokonformného výkladu sporného ustanovenia zákona o PZP v zmysle tzv. motorových smerníc za účelom dosiahnutia výsledku sledovaného smernicami v prospech žalobkýň tak, že pojem náklady pri usmrtení sa nemôže obmedzovať len na vynaložené peňažné sumy na určité konkrétne účely. Pojem náklady pri usmrtení je širšieho charakteru, ktorým je každé negatívne zaťaženie určitou peňažnou sumou a pod ktorý sa zaraďujú aj nároky tretích osôb, ktoré je v súvislosti s usmrtením nutné uspokojiť. Zástupca poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 26Co/724/2015 z 31.10.2017, č.k. 25Co/214/2016 z 12.4.2017, rozsudok Krajského súdu v Nitre č.k. 9Co/8/2017 z 30.11.2017, rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 9Co/462/2016 z 21.10.2017, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č.k. 17Co/243/2015 z 22.3.2016, ktoré všetky sa jednoznačne a presvedčivo uzniesli na tom, že ustanovenie § 4 ods. 2 Zákona o PZP je potrebné eurokonformným výkladom vykladať tak, že tieto pokrývajú i nároky pozostalých titulom nemajetkovej ujmy. Rozhodnutie NS SR č.k. 3Cdo/301/2012 a 8Cdo/219/2016 boli krajskými súdmi opakovane označené za prekvapivé, právne neudržateľné nielen v konkrétnych prejednávaných veciach, ale aj z hľadiska spôsobu neaplikácie práva EÚ. Zástupca poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 26Co/724/2015 z 31.10.2017 z ktorého vyplýva, že náhrada nemajetkovej ujmy je krytá z PZP, preto je vo veci daná pasívna vecná legitimácia žalovaného 2 k náhrade tejto ujmy. Na margo svedeckej výpovede zástupca uviedol, že tá plne korešponduje s tým, čo žalobkyňa 1 uviedla na minulom pojednávaní, teda s daným mužom mala žalobkyňa 1 kamarátsky vzťah s tým, že jej pomáhal v tých najťažších chvíľach po smrti jej manžela. Okrem iného v tom smere, že ju vozil na súd do Senice, aby to upresnil. Tvrdenia o intímnom, bližšom priateľskom vzťahu neboli žiadnym spôsobom preukázané, nakoľko tieto nemožno dovodiť z neautentických rečí z druhej ruky alebo z jedného tanca na hodovej slávnosti.

9. Žalobkyňa v 1. rade pri výsluchu na pojednávaní uviedla, že za zosnulého manžela bola vydatá XX rokov. Vzťah so zosnulým manželom mali krásny, zobrali sa ako mladí, mali harmonický vzťah. Narodili sa im deti, boli šťastní, budovali si svoju rodinu. Mali plány do budúcnosti. V zlomku sekundy bolo všetko preč. Manžel jej strašne chýba. V uvedený deň manžel odchádzal ráno ako prvý do práce, vôbec s ním nebola. Žalobkyňa 1 mu volala, ale telefón už nedvíhal. Ona chodí do roboty na desiatu, pred otvorením

prišli za ňou a povedali jej, čo sa stalo. Bol to šok, nemohla tomu uveriť. Deti boli doma. Žalobkyňa 1 dodnes čaká, že manžel príde a otvorí dvere a povie: baby čaute, som doma. V ten deň to bolo strašne boľavé, neuveriteľné. Pred tragickou udalosťou trávili spolu každú voľnú chvíľku, vždy boli spolu. Chodili spolu na dovolenky. Keď sa dalo, všetci si užívali, že sú spolu. Robota a škola ich oddeľovala. Po tragickej udalosti sa zmenilo všetko, žalobkyňa 1 nemá za kým ísť, nemá komu čo povedať. Manžel ich držal všetkých pokope. Po tragickej smrti manžela žalobkyňa 1 nadviazala kamarátsky vzťah, nie je to ani priateľský. Bolo to po pol roku po manželovej smrti, bolo to o tom, že jej pomáhal vybaviť, čo bolo treba, zaviežť rodičov, ona má zdravotné problémy. Rok chodili na súd do Skalice a Senice, psychicky im pomáhal. Nebrala to vôbec ako nejaký budovateľný vzťah. K úmrtiu manžela došlo cestou do práce, bol živnostník.

10. Žalobkyňa v 2. rade na pojednávaní pri výsluchu uviedla, že s ocinom prežila celý svoj život - XX rokov. Vždy, keď bol nejaký problém, keď bola tínedžerka a vymýšľala, nikdy to neriešil fyzicky, nezvyšoval na ňu nikdy hlas, vždy si sadli a porozprávali sa. Vždy sa tešila na čas strávený s ním. Keď sa dalo, chodili na dovolenky, kde spolu trávili čas. Aj na výlety chodievali, keď bol čas. Vždy keď sa dalo, sa im venoval. V deň, keď otec zomrel, jej mamina hovorila, že sa mu nedovolala, žalobkyňa 2 ju upokojovala, že asi nemá signál alebo je v pivnici. Za dve hodiny prišla mamina domov s tým, čo sa stalo. V tom momente žalobkyňa 2 cítila zlosť a potom prišiel smútok, ktorý trvá doteraz. Bolo to ťažké a aj to stále je. Otec bol hlavou rodiny, živiteľom rodiny a robil všetko pre to, aby sa mali dobre, staral sa o nich najlepšie, ako vedel, to bola jeho úloha. Od tragickej udalosti sa život otočil úplne naopak. Vždy otca o šiestej, siedmej čakali, kedy príde domov a teraz už nemajú koho čakať. Ten život je úplne iný. Tak ako každé dievča sa žalobkyňa 2 tešila, že ju otec privedie k oltáru, keď sa bude vydávať, že jej bude pomáhať s výchovou vnúčat. Teraz to už bohužiaľ nie je možné. Ich domácnosť tvorí mamina, sestra F., žalobkyňa 2, babka s dedkom. Majú spojený dvojdom. Žalobkyňa 2 je slobodná. Žalobkyňa v čase úmrtia otca školu nenavštevovala, chodila už do práce, aj teraz je zamestnaná. Prijem dosahuje 440 eur v čistom. Ukončila obchodnú akadémiu s maturitou.

11. Žalobkyňa v 3. rade na pojednávaní pri výsluchu uviedla, že otec bol najlepší človek, akého v živote stretla. Bol to aj jej najlepší kamarát, ktorého stratila a nemá sa komu pošťazovať. Nemá za kým prísť, posrandovať, povedať mu, čo ju trápi. Je to pre ňu strašná predstava, že nebude na jej svadbe, nedoviede ju k oltáru a nebude vidieť jej deti. Bolí to. Žalobkyňa 3 so svojim otcom mala veľmi dobrý vzťah. Keď mal voľno, keď prišiel z práce, boli stále spolu. Smiali sa, nikdy sa nehádali, nikdy na nich nekríčať. Mali úžasný vzťah. O úmrtí svojho otca sa dozvedela ráno, mamina prišla z roboty, čo bolo dosť nezvyčajné, prišla okolo 11.00 hod. domov, žalobkyňa 3 počula iba krik a plač, vybehla von, čo sa stalo, povedala, že oco zomrel. Žalobkyňa 3 nevedela, čo má robiť, či má plakať, kričať, mala zmiešané pocity. V nasledujúcom období mala psychické problémy, ale nepotrebovala odbornú pomoc. Pomohla jej rodina. Po smrti otca sa v jej živote zmenilo úplne všetko, odišiel jej najlepší kamarát, ktorému sa mohla pošťazovať, vedela sa s ním porozprávať. Namiesto narodeninového darčeka mu vyberali truhlu. Namiesto oslavy museli zariadiť pohreb a kar. S touto stratou sa dodnes vyrovnáva veľmi ťažko, nedá sa to len tak. Navonok to vyzerá, že sú všetky silné a že to prešlo, ale bude to vždy bolieť, s tým sa nedá nikdy vyrovať. V čase úmrtia otca mala žalobkyňa XX rokov a chodila na B. v S., dokončovala si maturitu. Finančné otázky domácnosti zabezpečoval otec. Po jeho smrti sa zmenilo to, že už si nemohla od mamy pýtať peniaze, keď potrebovala niečo do školy. Musela si nájsť prácu a maturitu dokončiť externe popri zamestnaní. Žalobkyňa 3 nepracovala pred úmrtím svojho otca. Pred úmrtím otca mali so sestrou živnosť, ale asi len na pol roka. Podnikali v tom, že mali internetovú stránku, na ktorej predávali makeupy, líčidlá, ale vôbec to nešlo, preto to zrušili. Presne si obdobie nepamätá. Zostala im ešte pôžička z tohto podnikania. Žalobkyňa 3 v čase smrti otca priateľa nemala a nemá ani dnes, je slobodná. Zamestnaná je asi od začiatku roku 2016, zarába okolo 500 eur v čistom. Pracuje v bare v S.. Psychické problémy spočívali v tom, že sa nevedela sama s tým vyrovať, potrebovala podporu, ktorú jej dala rodina. Trvalo to asi pol roka, teraz je to už lepšie.

12. Právny zástupca žalovaného v 1. rade na pojednávaní uviedol, že sa opakovane vyjadril, že z dôvodu, že v čase dopravnej nehody bol žalovaný 1 riadne poistený z PZP, žiada, aby súd zaviazal k plneniu náhrady nemajetkovej ujmy žalobkyň žalovaného 2. Posledným vyjadrením sa snažil súdu objasniť ekonomickú situáciu žalovaného 1 s apelom na spravodlivé rozhodnutie v tejto veci nielen voči žalovanému 1, ale aj voči žalobkyňiam. Žalovaný 1 tak ako mu to jeho majetkové pomery dovoľovali uhradil žalobkyňiam náklady spojené s úmrtím blízkeho príbuzného žalobkyň. Náklady, ktoré sú od neho žiadané v tomto konaní uhradiť nedokáže, preto poukazuje na ustanovenie § 15 Zákona o PZP a taktiež

na § 4 ods. 2 písm. h tohto zákona a prosí súd, aby k zaplateniu nákladov zaviazal žalovaného 2. K výpovedi svedkyne uviedol, že si myslí, že týmto bolo popreté tvrdenie žalobkyne 1, že nemala za kým ísť, nemala komu čo povedať, skôr platí to, čo uviedla na jeho otázku, že si našla osobu veľmi skoro po smrti manžela, ktorá osoba jej pomáhala psychicky a mala s ním taký vzťah, že na verejnosti s ním tancovala. Právny zástupca žalovaného v 1. rade titulom záverečnej reči uviedol, že žiada, aby súd zaviazal solidárne žalovaného 1 a žalovaného 2, uplatňovanú výšku nemajetkovej ujmy považuje za absolútne neprijateľnú. Pred súdom bolo preukázané, že žalobkyňa 1 krátko po manželovej smrti nadviazala vzťah s iným mužom, ktorý jej bol psychickou oporou, pomohol jej vysporiadať sa s touto udalosťou a uľahčil jej znášať túto nemajetkovú ujmu, ktorú utrpela stratou svojho manžela. Pokiaľ ide o žalobkyňu 2 a 3 treba prihliadnuť, že v čase úmrtia išlo o plnoleté osoby, jedna bola v tom čase už zamestnaná, druhá bola natoľko schopná, že vykonávala podnikateľskú činnosť na základe živnostenského oprávnenia. Neplatí, že by neboli schopné sa samé živiť a boli odkázané výživou na svojho otca.

13. Žalovaný v 1. rade na pojednávaní pri výsluchu uviedol, že ešte raz chce poprosiť o prepáčenie a vyjadriť ľútosť nad tým osudným dňom. Doteraz si nevie vysvetliť, čo sa vlastne stalo a veľmi málo si z toho pamätá. Spamätal sa až v popoludňajších hodinách, keď ho v nemocnici priviezli na izbu. S menovaným pracoval asi 9 rokov, veľmi dobre si rozumeli, dochádzali každý deň do práce a nevie, čo sa vtedy stalo. Mali ťažkú fyzickú prácu, presúvali sa autami, nejaký čas predtým sa podobná vec stala aj jemu a mali šťastie, že nič nešlo v protismere, vyleteli z cesty. Čo sa týka úhrady, čo bol súdom zaviazaný, to splatil. Je mu ľúto, že to finančné plnenie nestačilo. Žalobkyňa 1 uviedla, že ju na súd do Skalice vozil priateľ, oni však súd v Skalici nemali, nevie o akého priateľa sa jedná. Žalovaný 1 zhruba na jar bol so švagrom žalobkyne 1 na stavbe a ten mu povedal, že žalobkyňa 1 má priateľa. Žalovaný 1 nevie, či ten vzťah pokračuje. Žalovaný 1 bol PN zhruba 5 mesiacov, nastúpil do práce v polovici januára 2016. Na pohrebe bola jeho manželka, žalovaný bol vtedy v nemocnici. Manželka nebohého došla zhruba tri týždne po nehode k žalovanému 1 zobrať nejaké papiere, on bol vtedy čerstvo po príchode z nemocnice, vtedy žalovaný 1 vyjadril ľútosť celej rodine a dievčatám na súde v Senici. Žalovaná 1 spomínala, že má priateľa, keď si prišla pre prvú splátku peňazí. Bolo to v júni 2016. Žalovaný 1 ich nevidel, videla ich jeho manželka aj manželkina neter, ale to bolo v roku 2016, videli ich na jarmoku alebo nejakej zábave. Žalovaný nevie, ako pokračuje ich vzťah. Žalovaný 1 sa s touto tragickou udalosťou vyrovnáva ťažko. Bol to jeho dobrý kamarát, kolega, nie je dňa, kedy by si na neho nespomenul - ráno, večer, v práci. Neskutočne si rozumeli.

14. Právny zástupca žalovaného v 2. rade na pojednávaní uviedol, že situáciu rodiny na strane žalobkyň vníma empaticky ako aj bolesť, ktorú museli pretrpieť. Je potrebné vyriešiť právnu otázku, či žalovaný 2 v uvedenom konaní je pasívne vecne legitimovaný. V tomto smere zastáva názor, že žalovaný 2 ako poisťovňa nie je v konaní pasívne vecne legitimovaný s poukazom na ustanovenia Zákona o PZP. Poukazuje na rozhodnutie NS SR z 31.12.2016 sp.zn. 3Cdo/301/2012, podľa ktorého rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci Haasová nie je aplikovateľný v slovenskom práve a nie je možné na neho prihliadať a preto platí doterajší výklad poistenia a existujúce rozhodnutia NS SR, a to uzn. NS SR z 20.4.2011 sp.zn. 4Cdo/168/2009. SR je právny štát, súdy majú v rámci svojej rozhodovacej činnosti uplatňovať zásady obsiahnuté v CSP. Smernice EÚ nie sú priamo aplikovateľné ako zákon, nemožno sa dovolávať smernice priamo ako zákona. Je pravdou, že aplikovať smernicu je možné nepriamo a zákon by sa mal vykladať eurokonformne, avšak aj takýto výklad má svoje hranice a sú stanovené limity takéhoto výkladu, ktorý by nemal ísť proti vnútroštátnemu právu. Keďže SR je právny štát, platia princípy právneho štátu a neprípustná je retroaktivita. Eurokonformným výkladom nemožno ukladať povinnosti súkromným subjektom. Poisťovňa je súkromný subjekt. Slovenskou legislatívou neboli prevzaté nároky na nemajetkovú ujmu do rozsahu poisteného krytia PZP. Z uvedeného vyplýva, že eurokonformný výklad Zákona o PZP je neprípustný, nakoľko presahuje hranicu takéhoto výkladu. Extenzívny výklad pojmu náhrada škody je extrémne nespravodlivý voči poisťovňiam. Náhrada škody na zdraví a nemajetková ujma sú úplne odlišné právne inštitúty, je medzi nimi rozdiel, konkrétne napr. zodpovednosť za škodu je založená na subjektívnom princípe, vznik a rozsah škody je vždy potrebné preukázať. Pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy nestanovuje zákon žiadne medze a uplatňuje sa široká miera voľnej úvahy. Výklad pojmu škoda v rozsudku vo veci Haasová je neprijateľný. Všetky nároky v zmysle ustanovení Zákona o PZP boli žalobcom uhradené, konkrétne náklady spojené s pohrebom. Čo sa týka výšky náhrady nemajetkovej ujmy, napriek skutočnosti, že nie je pasívne vecne legitimovaný, považuje výšku nemajetkovej ujmy vzhľadom na existujúcu rozhodovaciu prax súdov a to konkrétne rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 10Co/566/2015, kedy súd za smrť manželky a matky žalobcov zaviazal žalovaných

zaplatiť každému žalobcovi 8.000 eur. Z uvedeného dôvodu považuje žalobcami požadovanú výšku nemajetkovej ujmy za neprimeranú. V tejto súvislosti žiada, aby súd dôsledne preskúmal a posúdil všetky okolnosti týkajúce sa určenia výšky nemajetkovej ujmy. Právny zástupca žalovaného v 2. rade titulom záverečnej reči uviedol, že v spore nie je pasívne vecne legitimovaný a to z dôvodu, že eurokonformný výklad smerníc nie je vzhľadom na znenie vnútroštátnej legislatívy možné použiť. Bez ohľadu na uvedené má žalovaný 2 za to, že žalobkyňami požadovaná výška náhrady nemajetkovej ujmy je vysoká aj vzhľadom na rozhodovaciu prax súdov v obdobných prípadoch. Žalovaný 2 nemá záujem popierať, že by žalobkyne naozaj ujmu utrpeli, táto ujma však nie je škodou na zdraví, ako je upravené v zákone o PZP, ale ide o ujmu zo zásahu do práva na súkromný a rodinný život. Čo sa týka žalobkyne 2 a 3, tieto napriek tragickej udalosti majú celý svoj život pred sebou a budú si môcť v budúcnosti založiť svoje vlastné rodiny. Vzhľadom na to má za to, že ujma, ktorú žalobkyne 2 a 3 utrpeli spočívajúca v práve na ich súkromný a rodinný život nie je rovnakej intenzity ako ujma žalobkyne 1. Žalovaný 2 navrhuje, aby súd voči nemu žalobu zamietol a priznal mu nárok na náhradu trov konania v plnej výške.

15. Svedkyňa V. W. pri výsluchu na pojednávaní uviedla, že žalobkyňa 1 je jej sesternica, žalobkyne 2 a 3 tiež pozná. Žalovaný 1 je jej manžel. K vzťahu, ktorý mala žalobkyňa 1 nadviazať zhruba po pol roku po smrti manžela svedkyňa uviedla, že žalobkyňa prišla navštíviť jej manžela po tej nehode, posedeli si, rozprávali sa, bolo to také smútočné. Bolo im to ľúto, čo sa stalo. Boli rodina, boli v kontakte. Potom bol súd, dohodli sa na peniazoch. Vyplácali ju, chodila k nim. Keď prišla prvýkrát, priznala sa, že má nejakého priateľa, nebolo to len od nej, ale počuli to od viacerých ľudí, čo ju videli. Po niekoľkých mesiacoch sa stretli aj so žalobkyňou aj s jej priateľom. Videla ju teda len raz, boli vtedy hody, v pohostinstve. Potom ju už nestretávala. Videla ich pri tanci, keď niekto tancuje, bolo to také vzájomné, ako keď majú bližšie k sebe. Videla ich spolu tancovať, došli spolu aj sa bavili spolu.

16. Z rozsudku Okresného súdu Senica č.k. 2T/48/2016-318 zo dňa 23.05.2016 vyplýva, že obvinený C. W. je vinný, že dňa XX.XX.XXXX asi o 06.33 h v k. ú. obce Q. na ceste I. triedy č. XX v km XX,XXX v smere do mesta B. viedol osobné motorové vozidlo zn. E. U., ev. č. S pričom pri prechádzaní dvojitej zákruty, najskôr ľavotočivej a následne pravotočivej v úseku v ktorom bola obmedzená rýchlosť jazdy na 50 km/h sa dostal na mokrej vozovke v dôsledku neprispôsobenia rýchlosti jazdy poveternostným podmienkam, povahe a stavu vozovky a svojim schopnostiam do šmyku, v ktorom prešiel do protismeru svojej jazdy, kde vošiel pravou prednou časťou svojho vozidla do jazdnej dráhy nákladného motorového vozidla a narazil do prednej časti ťahača zn. V. C., ev. č. XBXXXXX, ktorý ťahal príves zn. S., ev. č. XBXXXXX, pričom v dôsledku nehody spolujazdec vo vozidle E. U. J. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, S. utrpel zranenia zlyhanie riadiacej činnosti mozgu pri jeho pomliaždení po trieštivorn rozlámaní lebečnej klenby a spodiny, ktorým na mieste dopravnej nehody podľahol, pričom C. W. svojím konaním porušil ust. § 4 ods. 1 písm. c/ a § 16 ods. 1, 5 zák. č. 8/2009 Z. Z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, čím spáchal prečin usmrtienia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. za to sa odsudzuje k trestu odňatia slobody v trvaní dva roky, výkon trestu sa mu podmienene odkladá na skúšobnú dobu v trvaní 5 rokov, zároveň sa mu ukladá trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na dobu šesť rokov, zaväzuje sa nahradiť pošk. C. V.kodu vo výške 3.193,57 eur.

17. Z potvrdenia Genertel poisťovňa, a.s. zo dňa 21.07.2012 o uzavretí poisťovnej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX vyplýva, že poisťovňa oznamuje žalovanému v 1. rade, že prijali návrh žalovaného v 1. rade na uzavretie poisťovnej zmluvy poistenie zodpovednosti za škody spôsobené prevádzkou motorového vozidla. Posielajú preto potvrdenie o uzavretí poistenia - poisťku. Z poisťky vystavenej Genertel poisťovňou, a.s. zo dňa 21.07.2012 žalovanému v 1. rade vyplýva potvrdzujúcej uzavretie poisťovnej zmluvy o poistení motorových vozidiel W. č. XXXXXXXXXXXX, že poistené vozidlo je E. U. e.č. S začiatok poistenia PZP je 15.12.2012.

18. Z Oznámenia Generali Poist'ovne, a.s. odštepny závod Genertel zo dňa 15.06.2016 vyplýva, že žalobkyne v 1. rade oznamujú, že na základe oznámenia škodovej udalosti, zisteného rozsahu poškodenia v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z. ukončili šetrenie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poskytnúť poisťné plnenie - náhradu primeraných nákladov spojených s pohrebom vo výške 1.648,28 eur: náklady účtované pohrebnou službou 1.064,07 eur, náhrada za pomník v zmysle nariadenia vlády č. 586/2008 Z.z. 663,88 eur, príspevok zo Sociálnej poisťovne, a.s. - 79,67 eur.

19. Z potvrdenia o odovzdaní a prevzatí časti náhrady škody zo dňa 14.08.2016 vyplýva, že dňa 14.08.2016 bola odovzdaná časť náhrady škody, ktorá je uvedená v právoplatnom rozsudku

2T/48/2016-318 poškodenej C. V. v sume 1.000 eur. Ďalšia časť náhrady škody bude odovzdaná po vzájomnej dohode. Sumu prevzala osobne a podpisom potvrdzuje C. V..

20. Z Odpovede Ministerstva financií SR zo dňa 31.05.2016 adresovanej Krajskému súdu v Prešove vyplýva, že MF SR ako tvorca a gestor zákona nemá vedomosť o tom, že by existovali pochybnosti o tom, či Smernica EP a Rady 2009/103/ES (kodifikované znenie predchádzajúcich smerníc) bola transponovaná v plnom rozsahu do právneho poriadku Slovenskej republiky. Žiadny z relevantných orgánov EÚ, či SR nikdy nespochybnil správnu a plnú implementáciu predmetnej smernice, takže nevie na základe čoho dospel k takémuto záveru Krajský súd v Prešove. MF SR zastáva právny názor, ktorý bol prezentovaný už počas súdneho konania vo veci Haasová a to, že slovenská právna úprava dôsledne rozlišuje medzi právom na ochranu osobnosti a právom na náhradu škody. Podľa názoru Slovenskej republiky ide o dve samostatné práva s rôznym predmetom a režimom ochrany. Preto podľa platnej slovenskej právnej úpravy možno náhradu nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv uplatňovať len mimo rámca inštitútu zodpovednosti za škodu. Tento princíp nespochybnilo ani rozhodnutie ESD vo veci Haasová. Dotknutá smernica nikdy nemala ani nemohla mať ambíciu riešiť, čo je obsahom náhrady škody (vecnej či na zdraví) v jednotlivých členských krajinách, keďže toto spadá do výhradnej kompetencie členských krajín. Preto môže byť v jednotlivých krajinách rôzny rozsah škody na zdraví, napr. v ČR aj jednorázove odškodnenie v stanovenej sume pre pozostalých. V SR takýto typ odškodnenia zatiaľ nie v civilnom práve zavedený. Ak chceme chrániť záujmy pozostalých, a to nie len po dopravných nehodách, bolo by vhodné zaviesť podobný inštitút aj do slovenského civilného práva, avšak to je mimo pôsobnosť MF SR. Existujú rozhodnutia najvyššieho súdu SR, ktoré jasne deklarujú, že finančné plnenia, ktoré vyplývajú z nárokov na ochranu osobnosti nie sú kryté zákonom a tieto rozhodnutia najvyššieho súdu by mali byť záväzné pri rozhodovaní súdov nižšej inštancie.

21. Zo stanoviska Generálneho prokurátora SR adresovaného Najvyššiemu súdu SR zo dňa 07.08.2017 vyplýva, že podľa názoru postupujúceho senátu je pojem "škoda na zdraví" uvedený v § 4 Zákona o PZP potrebné interpretovať eurokonformne, teda priradiť tomuto pojmu taký obsah, aký zodpovedá účelu sledovanému smernicami o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel (Smernica Rady 72/166/EHS z 24.4.1972, Druhá smernica Rady 84/5/EHS z 30.12.1983, Tretia smernica Rady 90/1232/EHS zo 14.5.1990 a Smernica č. 2000/26/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 16.5.2000). Interpretácia prezentovaná postupujúcim senátom je správna. Materiálne chápanie škody v slovenskom súkromnom práve nezodpovedá obsahu, ktorý tomu pojmu priraduje väčšina členských štátov Európskej únie. Slovenské súkromné právo považuje za škodu majetkovú ujmu. Tento prístup vychádza z (pôvodnej) prekonanej koncepcie, že nie je dôvodné nahrádzať nemajetkovú ujmu. Náhrada za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia predstavovali výnimky z tohto prístupu. Nemodernú a neudržateľnú koncepciu prekonáva judikatúra súdov Slovenskej republiky cez inštitút nemajetkovej ujmy z dôvodu zásahu do práva na ochranu osobnosti. Z komparatívno - teoretického hľadiska tu však nejde o nič iné ako o odškodnenie. Konflikt medzi chápaním škody v slovenskom súkromnom práve a v ostatných členských štátoch Európskej únie sa negatívne prejavuje pri transpozícii a implementácii práva Európskej únie vo všeobecnosti. Netýka sa iba povinného zmluvného poistenia. Napríklad, európska úprava odškodňovania obetí trestných činov je jednoznačným krokom, ktorý rozkladá slovenskú koncepciu materiálneho chápania škody. Interpretáčny prístup, ktorý zvolil postupujúci senát, priraduje pojmu "škoda" uvedenému v Zákone o PZP iný obsah, ako má pojem "škoda" v Občianskom zákonníku. Výsledkom tejto interpretácie je iný obsah toho istého slova, podľa toho v akom právnom predpise je použitý. Na účely Zákona o PZP je škodou aj nemajetková ujma. Na účely Občianskeho zákonníka je škodou iba majetková ujma (plus bolestné a náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia). Interpretovať určitý výraz rozdielne v závislosti od toho, v akom právnom predpise je použitý, je prípustná interpretačná metóda, ak sa má výkladom dosiahnuť spravodlivý a logický výsledok. Pre zdôraznenie správnosti tohto interpretačného prístupu postupujúceho senátu poukazuje na to, že pojem "škoda" má iný obsah v Trestnom zákone ako Občianskom zákonníku. Pri viacerých skutkových podstatách trestných činov je znak škody z pohľadu trestného práva naplnený, hoci z hľadiska súkromnoprávneho práva by išlo o nárok na plnenie zo zmluvy alebo o nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Interpretácia, ktorá priraduje pojmu "škoda" eurokonformný obsah, pričom tento obsah mu priraduje "len" na účely Zákona o PZP nie je interpretáciou contra legem a neporušuje zásadu právnej istoty, ako sa nesprávne domnieva žalovaná 2. Práve naopak, poisťovne mohli racionálne očakávať, že Zákon o PZP bude interpretovaný v súlade so smernicami, ktoré tento zákon transponuje a ktoré sú výslovne v jeho prílohe uvedené. Odôvodnenie postupujúceho senátu je založené výlučne na

eurokonformnam výklade pojmu škoda na účely Zákona o PZP. K interpretácii, že nemajetková ujma podľa § 13 Občianskeho zákonníka spôsobená prevádzkou motorového vozidla pozostalým po obeti dopravnej nehody je krytá povinným zmluvným poistením, možno dospieť aj výkladom domáceho práva. Vedenie motorového vozidla má povahu zvlášť nebezpečnej prevádzky (§ 427 OZ, § 432 OZ). Škoda predstavuje imanentné riziko spojené s prevádzkou motorového vozidla. Osoby ohrozené prevádzkou motorového vozidla si zasluhujú zvýšenú ochranu. Preto je zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla objektívna a obligatórne poistená. Uvedené pravidlá sa stali v modernom sociálnom štáte tradičnými. Poškodenému umožňujú, aby pomerne jednoducho identifikoval osobu zodpovednú za škodu a chránia ho pred insolveniou zodpovednej osoby. Obligatórne poistenie zároveň chráni prevádzkovateľa motorového vozidla, okrem iného aj tým, že zmierňuje dopad objektívnej zodpovednosti, ktorá by sa v konkrétnom prípade mohla javiť ako prísna, či až nespravodlivá. Zo systematického, historického a teleologického výkladu vyplýva, že obligatórne poistená je zodpovednosť za celé (predvídateľné) riziko spôsobené prevádzkou. Naopak, nie je akceptovateľný prístup, že poistená je iba zodpovednosť za niektoré následky vzniknuté z jedného konania (z dopravnej nehody). Výklad prezentovaný žalovanou 2 by znamenal, že ak bola dopravnou nehodou spôsobená smrť, poisťovňa uhradí len pohrebné trovy a vodič sám znáša odškodnenie pozostalých. Opísaná situácia by predstavovala systémové zlyhanie. Z historického pohľadu ju nevyhnutne vníma ako absurdnú. Pri akceptácii takéhoto výkladu by sa muselo jasnými slovami povedať, že vodiči v Slovenskej republike de facto nie sú poistení. Nemajetková ujma podľa § 13 Občianskeho zákonníka stricto sensu nepredstavuje škodu. Nemajetková ujma, ktorá je dôsledkom prevádzky motorového vozidla, však musí byť, vzhľadom na identickú príčinu a podobný následok, chápaná analogicky ako škoda spôsobená touto prevádzkou. Použitím analogie legis je preto nemajetková ujma predmetom poistného krytia povinného zmluvného postenia. Právnu otázku, pre ktorú bola vec veľkému senátu postúpená navrhuje interpretovať tak, ako ju interpretuje postupujúci senát.

22. Zo stanoviska Ministerstva spravodlivosti SR, Odboru rekodifikácie občianskeho práva, adresovaného guvernérovi Národnej banky Slovenska vyplýva, že ministerstvo si je vedomé aplikačných problémov, ktoré sa môžu vyskytovať v súvislosti s náhradou nemajetkovej ujmy z povinného zmluvného poistenia, avšak všetky sú odstrániteľné správnym výkladom normy. Všeobecné súdy začali vo svojich rozhodnutiach subsumovať pod náhradu škody z PZP aj nemajetkovú ujmu z dôvodu eurokonformného výkladu tzv. motorových smerníc Európskeho parlamentu a Rady týkajúcich sa PZP. Tento posun v rozhodovacej činnosti súdov nastal po prejudiciálnom rozsudku Súdneho dvora Európskej Únie (ďalej aj "Súdny dvor EÚ") zo dňa 24.10.2013 vo veci Haasová (-22/12, ktorý vyslovil záver, že smernice "týkajúcich so poistenia zodpovednosti zo škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel so majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. V čl. 55 predmetného rozsudku Súdny dvor zároveň uviedol, že: "Členské štáty majú zaručiť, aby náhrada škody podľa ich vnútroštátneho práva zodpovednosti za škodu z dôvodu nemajetkovej ujmy, ktorú utrpeli blízki rodinní príslušníci osôb, ktoré sa stali obeťami dopravnej nehody, bola krytá povinným poistením v určitých minimálnych sumách určených v čl. 1 ods. 2 druhej smernice." Je zrejmé, že vnútroštátne súdy majú povinnosť prihliadať na ustanovenia a ciele smerníc, záväzný výklad ktorých podáva Súdny Dvor EÚ v prejudiciálnych konaniach podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Súdny dvor EÚ požaduje od vnútroštátnych súdov, aby práve v prípade nesplnenia povinnosti riadne transpozície smernice členským štátom vykladali ustanovenia vnútroštátneho práva v čo najvyššej možnej miere tak, aby mohli byť použité v súlade s cieľmi smernice (napr. rozsudok z 13.7.2000 vo veci Centrosteeel, C4-456/98). Všeobecné súdy sú preto povinné skúmať možnosť implementácie eurokonformného výkladu prostredníctvom tzv. nepriameho účinku relevantnej únijnej regulácie. Keďže totiž zodpovednosť poisteného, ktorá podľa vnútroštátnych súdov v tomto prípade vyplýva z ust. § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka, vznikla na základe dopravnej nehody a mala občianskoprávnu povahu, nič nenasvedčuje, že na túto zodpovednosť sa nevzťahuje vnútroštátne hmotné právo zodpovednosti za škodu, na ktoré odkazujú smernice. Vo svetle eurokonformného výkladu pojmov "náhrada škody, škoda na zdraví" v ustanoveniach zákona o PZP a s prihliadnutím k samotnému účelu PZP, z hľadiska zodpovednosti za neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vyvolaný prevádzkou motorových vozidiel potom platí, že náhrada škody z dôvodu nemajetkovej ujmy spadá do rozsahu krytia PZP. Tento záver o nevyhnutnosti extenzívneho výkladu pojmu "škoda na zdraví" podľa zákona o PZP, ktorý má zahŕňať aj imateriálnu ujmu, bez toho aby išlo o výklad o výklad contra legem, potvrdil ako ústavne konformný aj Ústavný súd SR. Zároveň Ústavný súd SR taktiež

skonštatoval, že výkladové postupy a rešpektované súvislosti dotknutých právnych inštitútov a kategórií umožňuje zmysluplné zahrnúť pod zákonnú terminológiu aj nemajetkovú (imateriálnu) ujmu a probovanú in abstracto v ustanoveniach Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti (bližšie pozri uznesenie ÚS SR zo dňa 11.10.2016, sp. zn. III 666/2016.) V kontexte vyššie uvedeného sa preto javí, že nadnesená problematika v súvislosti s náhradou nemajetkovej ujmy z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je ustálená.

23. Zo Stanoviska Ministerky spravodlivosti SR vyplýva, že dňa 13. júla 2017 jej bola doručená žiadosť, v súlade s ust. § 48 ods. 4 Civilného sporového poriadku, o poskytnutie stanoviska pred rozhodnutím veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len "Najvyšší súd") vo veci sp. zn. 1 VCdo 3/2017. Podstata konania pred veľkým senátom Najvyššieho súdu spočíva v posúdení otázky, či je normatívne prípustná taká interpretácia ust. § 4 ods. 2 písm. a) Zákona o PZP, podľa ktorej možno nemajetkovú ujmu podľa ust. § 13 Občianskeho zákonníka zahrnúť pod škodu na zdraví a s tým súvisiacu pasívna legitímácia poisťovne v súdnom konaní. Kým senáty 4 C Najvyššieho súdu a 3 C Najvyššieho súdu v rozhodnutiach sp. zn. 4 Cdo 168/2009 a 3 Cdo 301/2012 odpovedali na túto otázku v uvedených rozhodnutiach negatívne, senát 8 C Najvyššieho súdu sa v danom prípade s ich názormi nestotožňuje. Vo svojom uznesení 8 Cdo 1361/2015 dospel k odlišnému právnemu názoru a z tohto dôvodu postúpil vec veľkému senátu. Po podrobnom preštudovaní predloženého spisového materiálu, berúc do úvahy rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie, zastávam názor zhodný s názorom vyjadreným senátom 8 C. Má za to, že ust. § 4 ods. 2 písm. a) Zákona o PZP je potrebné vykladať tak, že poistenie zodpovednosti kryje aj nároky pozostalých na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 Občianskeho zákonníka.

24. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

25. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadostučinenie.

26. Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

27. Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

28. Ako základné hodnoty osobnosti každej fyzickej osoby uvádza Občiansky zákonník v § 11 výslovne život, zdravie, občiansku česť a ľudskú dôstojnosť, ako aj súkromie, meno a prejavy osobnej povahy. Generálna klauzula ochrany osobnosti obsiahnutá v ustanovení § 11 Občianskeho zákonníka bola prispôbena Listine základných práv a slobôd zákonom č. 509/1991 Zb. účinným od 1. januára 1992, odkedy až do súčasnosti toto ustanovenie znie tak, že fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Účinnosťou tohto zákona bola pod ochranu osobnosti zahrnutá aj ochrana súkromia, ktorá zahŕňa právo na nerušený osobný život, duševný pokoj, nedotknuteľnosť života jednotlivca v kruhu jeho najbližších. Jednou z hodnôt osobnosti každej fyzickej osoby ako celku, ktorej rešpektovanie musí občianske právo voči subjektom v rovnakom postavení zabezpečovať, je právo na súkromie. Obsah práva na súkromie, je nutné určovať so zreteľom na ústavné predpisy a ustanovenia medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách uvedených v článku 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, v ktorých má pozitívna zákonná úprava práva občana na súkromie svoj prirodzeno-právny zdroj. Súčasťou súkromného života je nepochybne tiež rodinný život zahrňujúci vzťahy medzi blízkymi príbuznými a rešpektovanie súkromného, teda i rodinného života musí zahrňovať do určitej miery právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov s ďalšími ľudskými bytosťami, aby tak bolo možné okrem iného tiež rozvíjať a naplňovať vlastnú osobnosť. V ústavnej rovine je právo na súkromie zakotvené v článku 16 Ústavy Slovenskej republiky - nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia je zaručená, obmedzená môže byť len v prípadoch ustanovených zákonom; článku 19 ods. 1 - každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života, ods. 2 - každý má právo

na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe; v článku čl. 21 garantujúcom nedotknuteľnosť obydliá; v článku 22 zaručujúcom ochranu listového tajomstva, tajomstva dopravovaných správ a iných písomností a ochranu osobných údajov.

29. Ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Takýmto protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie, resp. práva rodinný život môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni naplno naplňať jeho citové potreby, t.j. nemajetková ujma postihujúca inú ako majetkovú sféru osobnosti, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová (emocionálna) ujma. Ak dôjde k smrti jedného z členov rodinného vzťahu, pozostalá osoba môže utpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj spoločensva (vzťahu) s blízkou osobou.

30. Osobnosť, ktorá je chránená prostredníctvom všeobecného osobnostného práva, v prípade, ak došlo k zásahu do tohto práva, má možnosť využiť právne prostriedky ochrany osobnosti, ktoré sú exemplifikatívne uvedené v ustanovení § 13 Občianskeho zákonníka. Prichádzajú do úvahy, pokiaľ hrozí alebo je spôsobená ujma v osobnostnej nemajetkovej sfére a majú rôznu povahu. Jednotlivé prostriedky na ochranu osobnosti sú relatívne samostatné. Je možné ich použiť jednotlivo alebo kumulovane, taktiež v závislosti od intenzity protiprávneho zásahu do osobnostnej sféry fyzickej osoby. Ktoré z týchto právnych prostriedkov príslušná fyzická osoba na ochranu svojej osobnosti uplatní, bude závislé v prvom rade na jej vôli ovplyvnenej predovšetkým intenzitou a povahou protiprávneho zásahu. Zákon výslovne pripúšťa možnosť podania návrhu na upustenie od neoprávnených zásahov (negatívna žaloba), výslovne prípustný je aj návrh na odstránenie následkov už uskutočnených zásahov (reštitučná žaloba) a návrh na poskytnutie primeraného zadosťučinenia (satisfakčná žaloba), ktorá nemá charakter peňažnej náhrady, teda nejde o majetkové plnenie, ale je výlučne prostriedkom morálneho, imateriálneho pôsobenia, so satisfakčnou povahou, najčastejšie vo forme ospravedlnenia. V prípade, ak by sa nezdalo morálne zadosťučinenie postačujúce, umožňuje Občiansky zákonník v § 13 ods. 2 priznať náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorej účelom je vyvážiť a zmierniť nemajetkovú ujmu peňažnou formou a plní tiež satisfakčnú funkciu. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká predovšetkým vtedy, keď morálna satisfakcia ako rýdzo osobné právo, na vyváženie a zmiernenie nepriaznivých následkov protiprávneho zásahu do osobnostných práv nestačí. Predpokladmi vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy sú: existencia ujmy, porušenie právnej povinnosti, resp. protiprávny úkon, príčinná súvislosť medzi touto ujmovou a protiprávnym konaním. Pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia sú stanovené dve kritériá, z ktorých musí súd vždy vychádzať - a to závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, za akých došlo k neoprávnenému zásahu. Určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch sa preto v zmysle § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka stáva predmetom voľného uváženia súdu. Súd pritom musí vychádzať z úplne zisteného skutkového stavu a opierať sa o konkrétne a preskúmateľné hľadiská.

31. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu 20.08.2015 (ďalej len "Zákon o PZP"), poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťovnej zmluve,

32. Podľa § 4 ods. 2 Zákona o PZP poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí, c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnené odmietol poskytnúť poisťné plnenie, alebo neoprávnené krátil poskytnuté poisťné plnenie, d) ušlého zisku.

33. Podľa § 4 ods. 4 Zákona o PZP poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poisťné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

34. Podľa § 2 písm. e) Zákona o PZP Na účely tohto zákona sa rozumie d) poisťovateľom poisťovňa, poisťovňa z iného členského štátu alebo zahraničná poisťovňa, ktorá je oprávnená vykonávať poistenie zodpovednosti na území Slovenskej republiky na základe osobitného predpisu, e) poisťníkom ten, kto uzavrel s poisťovateľom zmluvu o poistení zodpovednosti (ďalej len "poistná zmluva"), f) poisteným ten, na koho sa vzťahuje poistenie zodpovednosti, g) poškodeným ten, kto utrpel prevádzkou motorového vozidla škodu a má nárok na náhradu škody podľa tohto zákona, h) škodovou udalosťou skutočnosť, ktorá môže byť dôvodom vzniku práv poškodeného na plnenie poisťovateľa alebo kancelárie, i) poistnou udalosťou vznik povinnosti poisťovateľa alebo kancelárie nahraďiť vzniknutú škodu, j) prevádzkovateľom motorového vozidla fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá má právnu alebo faktickú možnosť disponovať s motorovým vozidlom.

35. Podľa § 15 ods. 1 Zákona o PZP, náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať, ods. 2 na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila.

36. Citované ustanovenie zaviedlo s účinnosťou od 01.01.2002 všeobecný priamy nárok poškodeného na náhradu škody proti poisťovateľovi zodpovednej osoby, preto v prípade škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla si poškodený môže vybrať, či nárok na náhradu škody uplatní voči škodcovi (poistenému) alebo voči poisťovateľovi alebo voči obidvom súčasne.

37. Podľa § 822 Občianskeho zákonníka z poistenia zodpovednosti za škody má poistený právo, aby v prípade poistnej udalosti poisťiteľ za neho nahradil podľa poistných podmienok škodu, za ktorú poistený zodpovedá.

38. Podľa § 823 Občianskeho zákonníka náhradu platí poisťiteľ poškodenému; poškodený však právo na plnenie proti poisťiteľovi nemá, ak osobitné predpisy neustanovujú inak.

39. Podľa § 4 ods. 1 písm. c) zákona č. 8/2009 Z. z. Z.z. o cestnej premávke v znení k 20.08.2015 vodič je povinný venovať sa plne vedeniu vozidla a sledovať situáciu v cestnej premávke.

40. Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. Z.z. o cestnej premávke v znení k 20.08.2015 vodič je povinný rýchlosť jazdy prispôbiť najmä svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla a nákladu, poveternostným podmienkam, stavu a povahe vozovky a iným okolnostiam, ktoré možno predvídať. Vodič smie jazdiť len primeranou rýchlosťou, aby bol schopný zastaviť vozidlo na vzdialenosť, na ktorú má rozhľad.

41. Podľa § 16 ods. 5 zákona č. 8/2009 Z. z. Z.z. o cestnej premávke v znení k 20.08.2015 vodič nesmie prekročiť najvyššiu dovolenú rýchlosť jazdy vozidiel určenú dopravnou značkou alebo dopravným zariadením.

42. Podľa § 193 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

43. Podľa § 415 Občianskeho zákonníka, každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

44. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

45. Podľa ustanovenia § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie.

46. Súd mal vykonaným dokazovaním preukázané, že žalovaný v 1. rade dňa 20.08.2015 v čase asi o 06.33 h v k. ú. obce Q. na ceste I. triedy č. XX v km XX,XXX. v smere do mesta B. viedol osobné motorové vozidlo zn. E., ev. č., pričom pri prechádzaní dvojitej zákruty, najskôr ľavotočivej a následne pravotočivej v úseku v ktorom bola obmedzená rýchlosť jazdy na 50 km/h sa dostal na mokrej vozovke v dôsledku N. rýchlosti jazdy poveternostným podmienkam, povahe a stavu vozovky a svojim schopnostiam do šmyku, v ktorom prešiel do protismeru svojej jazdy, kde vošiel pravou prednou časťou svojho vozidla do jazdnej dráhy nákladného motorového vozidla a narazil do prednej časti ťahača zn. V. C. X.XXX XxX A., ev. č. XBXXXXX, ktorý ťahal príves zn. S. 05, ev. č. XBXXXXX, pričom v dôsledku nehody spolujazdec vo vozidle E. U. J. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. utrpel zranenia zlyhanie riadiacej činnosti mozgu pri jeho pomliaždení po trieštivom rozlámaní lebečnej klenby a spodiny, ktorým na mieste dopravnej nehody podľahol, pričom C. W. svojim konaním porušil ust. § 4 ods. 1 písm. c/ a § 16 ods. 1, 5 zák. č. 8/2009 Z. Z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, čím spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona. Za uvedený skutok bol žalovaný v 1. rade odsúdený k trestu odňatia slobody v trvaní dva roky, výkon ktorého mu bol podmienične odložený na skúšobnú dobu v trvaní 5 rokov, zároveň sa mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na dobu šesť rokov a žalovaný v 1. rade bol zaviazaný nahradíť poškodenej C. V. škodu vo výške 3.193,57 eur. Uvedené mal súd preukázané z rozsudku Okresného súdu Senica č.k. 2T/48/2016-318 zo dňa 23.05.2016, ktorým je súd v zmysle § 193 Civilného sporového poriadku viazaný. V konaní bolo nesporné, že žalovaný v 1. rade ako vodič osobného motorového vozidla zn. E. U., ev. č. S spôsobil dopravnú nehodu, pri ktorej zomrel manžel a otec žalobkyní J. V.. Žalovaný v 2. rade bol poisťovateľom, ktorý s poisťníkom uzavrel zmluvu o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zn. E. U., ev. č. S

47. Žalovaní v konaní namietali, že nie sú pasívne vecne legitimovaní, preto sa súd najprv zaoberal ich pasívnou vecnou legitímáciou. Pri riešení otázky, kto nesie zodpovednosť za zásah do osobných práv žalobkyní podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, resp. kto je pasívne legitimovaný, vzal súd do úvahy, že z hľadiska obsahu a účelu sú zodpovednostným vzťahom vzniknutým v dôsledku zásahu do osobnostných práv najbližšie zodpovednostné vzťahy, na ktoré dopadajú ustanovenia § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka. V zodpovednostnom právnom vzťahu na jednej strane vystupuje ten, kto sa dopustil protiprávneho konania a na druhej strane ten, komu týmto protiprávnym konaním vznikla určitá ujma. Predpokladmi vzniku zodpovednostného vzťahu v predmetnom prípade sú existencia ujmy, porušenie právnej povinnosti, resp. protiprávny úkon, príčinná súvislosť medzi touto ujmom a protiprávnym konaním a zavinenie.

48. Žalovaný v 1. rade ako vodič osobného motorového vozidla zavinené porušil právnu povinnosť uloženú mu ustanovením § 4 ods. 1 písm. c) a § 16 ods. 1, 5 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, v dôsledku čoho vznikla žalobkyniam nemajetková ujma, preto je žalovaný v 1. rade pasívne vecne legitimovaný v zmysle § 13 ods. 2 v spojení s § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

49. V konaní bolo nesporné, že k motorovému vozidlu zn. E. U., ev. č. S ku dňu dopravnej nehody mal žalovaný v 1. rade uzavreté so žalovaným v 2. rade ako poisťovateľom povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zn. značky zn. E. U., ev. č. S Vo vzťahu k poisťovni ide o špecifické právo poškodeného na výplatu plnenia za poisteného škodcu, a to vo výške (v tom rozsahu) v akom za škodu zodpovedá poistený škodca, pričom predpokladom vzniku povinnosti poisťiteľa plniť, je preukázanie zodpovednosti poisteného za škodu, ktorá poškodenému vznikla. Z poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má poistený právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa § 4 ods. 2 Zákona o PZP, t. j. uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody, o. i. škody na zdraví a nákladov pri usmrtení (§ 4 ods. 2 písm. a) cit. zákona).

50. Súd sa nestotožnil a argumentáciou žalovaného v 2. rade, že náhradu nemajetkovej ujmy z titulu zásahu do ich osobnostných práv nespadá pod rozsah poistného krytia povinného zmluvného poistenia, preto nie je pasívne legitimovaný pokiaľ ide o nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Zásah do osobnostných práv žalobkyní (do ich práva na súkromný a rodinný život) bol spôsobený pri dopravnej nehode, ktorú zaviniel žalovaný v 1. rade, žalovaný v 2. rade bol poisťovateľom jeho zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel. Súd dospel k záveru, že pasívna

legitimácia žalovaného v 2. rade, ktorý má postavenie poistiteľa z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a jeho povinnosť zaplatiť uvedenú náhradu nemajetkovej ujmy vyplýva z ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a), § 4 ods. 4, § 15 ods. 1 Zákona o PZP. Poistený má v zmysle týchto zákonných ustanovení z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, pričom poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi.

51. Pre posúdenie otázky pasívnej legitimácie poisťovne je rozhodujúce riešenie otázky, čo treba rozumieť pod pojmom škoda použitým v Zákone o PZP. Súd je toho názoru, že pre účely tohto zákona treba pojem škoda vykladať extenzívne v tom zmysle, že tento pojem zahŕňa aj náhradu nemajetkovej ujmy z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv pozostalých, spočívajúci v zásahu do práva na súkromný a rodinný život spôsobený usmrtením blízkej osoby pri prevádzke dopravných prostriedkov. Účelom poistenia zodpovednosti za škody spôsobené prevádzkou dopravných prostriedkov je zmierniť dôsledky škôd, ku ktorým došlo v súvislosti s touto prevádzkou. Aj podľa dôvodovej správy k uvedenému zákonu je usmrtenie pri dopravnej nehode najzávažnejším dôsledkom tejto udalosti. Pokiaľ podľa súdnej praxe usmrtenie pri dopravnej nehode vyvoláva nielen občianskoprávnou zodpovednosť za škodu ale aj občianskoprávnou zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv, musí byť aj táto zodpovednosť predmetom poistného krytia. Ak by mal platiť výklad pojmu škoda vychádzajúci z textu zákona č. 381/2001 Z. z. (gramatický výklad), resp. vychádzajúci z ustanovení Občianskeho zákonníka o zodpovednosti za škodu, teda ak by náhrada nemajetkovej ujmy pozostalých nemala byť predmetom poistného krytia, mohlo by to znamenať značné majetkové riziko subjektov zodpovedajúcich za takúto nemajetkovú ujmu, ktoré by v individuálnych prípadoch mohlo viesť aj k ich finančnému bankrotu. Zároveň by to mohlo znamenať aj neistotu pozostalých v tom smere, či im prisúdená náhrada bude aj skutočne poskytnutá, resp. riziko, že pri insolventnosti zodpovedného subjektu nebude vymožiteľná. Neprijateľnosť týchto dôsledkov vyžaduje extenzívnu interpretáciu pojmu škoda pre účely Zákona o PZP tak, že doň patrí aj náhrada nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv pozostalých, a teda že aj táto náhrada je predmetom poistného krytia.

52. Napokon pri výklade pojmu škoda pre účely Zákona o PZP treba vychádzať z chápania tohto pojmu v komunitárnom práve. Predmetný zákon bol totiž výsledkom transpozície smerníc Európskej únie, ktoré boli nahradené teraz platnou Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES zo 16.9.2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti. Táto smernica síce nedefinuje pojem škoda, ale z jej textu je zrejmé, že pod týmto pojmom rozumie osobnú ujmu a škodu na majetku, resp. používa slovné spojenie utrpenie „ujmy alebo škody“, či používa termíny „akákoľvek ujma alebo škoda“ alebo „akákoľvek škoda“. Komunitárne právo chápe škodu ako majetkovú tak aj nemajetkovú ujmu, resp. za ujmu považuje majetkovú škodu aj nemajetkovú škodu (pozri napr. rozsudok Súdneho dvora zo 6. mája 2010 vo veci C-63/09 Axel Walz proti Clickair SA).

53. S použitím eurokomformného výkladu pojmov „náhrada škody na zdraví“ v § 4 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 4 a § 15 ods. 1 Zákona o PZP a s prihliadnutím k samotnému účelu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, z hľadiska zodpovednosti za neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vyvolaný prevádzkou motorových vozidiel, sa v rámci náhrady škody odškodňuje aj nemajetková ujma spôsobená pozostalým po obeti dopravnej nehody (ako poškodeným), za ktorú možno priznať náhradu peňažnou formou podľa § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, ktorú v širšom ponímaní treba považovať za škodu na zdraví podľa § 4 ods. 2 písm. a) Zákona o PZP. Požadovaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, preto podľa súdu spadá do rozsahu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti žalovaného 2 za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla podľa citovaného zákona, a preto je aj daná pasívna legitimácia žalovaného 2 na náhradu tejto nemajetkovej ujmy.

54. Vnútroštátny orgán aplikácie práva sa má vždy usilovať o eurokonformný výklad vnútroštátneho práva, t. j. výklad v súlade s komunitárnym právom, aby sa tak zabezpečil "reálny účinok" príslušnej smernice bez ohľadu na to, či ustanovenia použité pri výklade majú alebo nemajú priamy účinok. Súd členského štátu môže prostredníctvom eurokonformnej interpretácie vyplniť medzery vnútroštátneho právneho predpisu samotnými ustanoveniami smernice. Podľa rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa

24.10.2013 (C-22/12) vo veci Haasová, pod pojmom ujma na zdraví sa má rozumieť akákoľvek ujma, ak jej náhrada vyplýva na základe zodpovednosti poisteného za škodu z vnútroštátneho práva uplatniteľného v danom spore, ktorá bola spôsobená zásahom do osobnej integrity, čo zahŕňa tak fyzickú, ako aj psychickú traumu. Súdny dvor na základe týchto svojich úvah dospel k záveru, že medzi škody, ktoré sa musia z povinného zmluvného poistenia nahradiť v súlade s prvou, druhou a treťou smernicou, patrí aj nemajetková ujma, ak možno náhradu tejto ujmy požadovať podľa vnútroštátneho práva. Podľa výroku ktorého článok 3 ods. 1 Smernice Rady 72/166/EHS z 24.04.1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, článok 1 ods. 1 a 2 druhej Smernice Rady č. 84/5/EHS z 30.12.1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady č. 2005/15/EHS z 11.05.2005 a článok 1 prvý odsek tretej smernice Rady 90/232/EHS zo 14.05.1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel sa majú vykladať tak, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. V 56. bode rozsudku Súdny dvor konštatoval, že poškodené osoby pri svojom nároku sa opierajú o § 11 Občianskeho zákonníka, teda majú oporu vo vnútroštátnom práve. V 57. bode rozsudku sa uvádza, že tento záver nemôže spochybníť ani okolnosť predložená slovenskou vládou, podľa ktorej tieto paragrafy patria do tej časti českého i slovenského Občianskeho zákonníka, ktorá sa týka zásahov do ochrany osobnosti a ktorá je v zmysle týchto zákonníkov nezávislá od časti týkajúcej sa zodpovednosti za škodu v pravom zmysle slova. Citovaným rozsudkom Súdny dvor Európskej únie rozhodol, že ak vnútroštátne právo umožňuje rodinným príslušníkom obete dopravnej nehody požadovať náhradu utrpenej nemajetkovej ujmy, náhrada tejto ujmy musí byť krytá povinným poistením motorového vozidla. Súdny dvor súčasne upozornil, že i keď nerozhoduje vnútroštátny spor, vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora, pričom týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

55. Podľa rozsudku Súdneho dvora vo veci Drozdovs C-277/12, smernica rady 72/166/EHS a smernica rady 84/5/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej.

56. Za stavu, že právo Slovenskej republiky (jeho ustanovenia § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka) umožňuje žalobcovi požadovať náhradu nemajetkovej ujmy, je teda dôvodný záver, že takáto náhrada nemajetkovej ujmy, musí byť likvidovaná z povinného zmluvného poistenia. Súd preto neuznal právnu argumentáciu žalovaného 2, že nie je pasívne legitimovaný na náhradu nemajetkovej ujmy. Súd musí nielen rešpektovať právo, ale jeho výklad a aplikácia musí smerovať k spravodlivému výsledku.

57. Súd nakoniec poukazuje na právny názor vyslovený Najvyšším súdom SR v rozsudku č. 6MCdo/1/2016 zo dňa 31.07.2017, podľa ktorého pre posúdenie otázky pasívnej legitimácie poisťovne je rozhodujúce riešenie otázky, čo treba rozumieť pod pojmom škoda (použitým v Zákone o PZP). Pre účely tohto zákona treba pojem škoda vykladať extenzívne v tom zmysle, že tento pojem zahŕňa aj nemajetkovú ujmu, ktorej náhrada patrí pozostalým (po blízkej osobe, usmrtenej pri dopravnej nehode v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla) z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv, spočívajúci v zásahu do ich práva na súkromný a rodinný život. Účelom poistenia za škody spôsobené prevádzkou motorových vozidiel je zmierniť dôsledky škôd, ku ktorým došlo v súvislosti s touto prevádzkou. Aj podľa dôvodovej správy k zodpovednostnému zákonu je usmrtenie pri dopravnej nehode najzávažnejším dôsledkom tejto udalosti. Pokiaľ podľa súdnej praxe usmrtenie pri dopravnej nehode vyvoláva nielen občianskoprávnu zodpovednosť za škodu, ale aj občianskoprávnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv, musí byť aj táto zodpovednosť predmetom poistného krytia. Pri výklade pojmu škoda nie je možné vychádzať výlučne z gramatického výkladu, ale z chápania tohto pojmu v komunitárnom práve, nakoľko zodpovednostný zákon bol výsledkom transpozície smerníc EÚ a komunitárne právo chápe škodu ako majetkovú aj nemajetkovú ujmu. Najvyšší súd zároveň poukázal na uznesenie ÚS III. ÚS 666/2016, podľa ktorého pojem „škoda“ použitý

v zákone č. 381/2001 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/381/>> Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je ústavne konformným spôsobom interpretovateľný extenzívne tak, že zahŕňa aj nemajetkovú (imateriálnu) ujmu podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti, s cieľom maximálnej možnej miery rešpektovania cieľov relevantnej únijnej regulácie. Najvyšší súd konštatoval, že takýto záver treba mimo akúkoľvek pochybnosť považovať i za obraznú vnútroštátnu bodku v diskusii na témy 1/ krytia nárokov pozostalých po obetiach dopravných nehôd na náhradu nemajetkovej ujmy povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu a 2/ tzv. pasívnej legitímácie povinných zmluvných poisťovní v konaniach o náhradu nemajetkovej ujmy pred všeobecnými súdmi.

58. Vzhľadom na vyššie uvedené dospel súd k záveru, že žalovaný v 1. a 2. rade sú v konaní pasívne vecne legitímovaní.

59. K vzniku občianskoprávnej zodpovednosti spôsobenej zásahom do osobnosti fyzickej osoby musia byť splnené zákonné predpoklady, ktorými sú existencia zásahu, ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu spočívajúcu buď v porušení alebo ohrození osobnosti fyzickej osoby v jej fyzickej a morálnej integrite, neoprávnenosť (protiprávnosť) tohto zásahu a existencia príčinnej súvislosti medzi zásahom a jeho neoprávnenosťou.

60. Na základe zisteného skutkového stavu a citovaných zákonných ustanovení dospel súd k záveru, že v dôsledku dopravnej nehody spôsobenej žalovaným v 1. rade, pri ktorej zomrel manžel a otec žalobkýň J. V., došlo k zásahu do osobnostných práv žalobkýň v 1., 2. a 3. rade, nakoľko žalobkyňa v 1. rade stratila manžela a žalobkyne v 2. a 3. rade stratili otca, s ktorým tvorili harmonickú rodinu, v čase dopravnej nehody žili v spoločnej domácnosti a vzájomne si pomáhali, pričom v dôsledku úmrtia J. V. došlo k nezvratnému ukončeniu tohto spoluzitia. V danom prípade došlo k neoprávnenému zásahu do súkromného a rodinného života žalobkýň chráneného § 11 Občianskeho zákonníka, bola narušená celistvosť ich rodiny, kedy z objektívneho pohľadu je strata jedného z členov tohto spoločenstva celkom neodčiniteľnou ujmou, ktorá dopadá na zostávajúcich členov rodiny, pričom následky sú trvalé a neodstrániteľné. Ochudobnenie žalobkýň v citovej oblasti je nenapraviteľné a so vzniknutou ujmou sa budú vysporadúvať celý život. V danom prípade došlo protiprávnym konaním žalovaného v 1. rade k najzávažnejšej forme zásahu do osobnostných práv žalobkýň, kedy žiadna z morálnych foriem zadostučinenia nie je postačujúca, nakoľko následky tohto zásahu sú trvalé, neodstrániteľné a nenapraviteľné. Je nepochybné, že ujmu, ktorá žalobkyniam vznikla, by na ich mieste každá iná osoba považovala za ujmu objektívne závažnú.

61. V danom prípade nie je potrebné preukazovať, že došlo k zníženiu dôstojnosti alebo vážnosti žalobkýň v spoločnosti, pretože to nie je obligatórnou podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch pri zásahu do práva na ochranu osobnosti, spočívajúcom v narušení súkromného a rodinného života. Jediným predpokladom je, že primerané zadostučinenie podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka je nedostačujúce, následok spočívajúci v znížení vážnosti osoby v spoločnosti je v § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka uvedený len príkladmo a nevzťahuje sa na zásahy do súkromného alebo rodinného života fyzickej osoby. Neoprávnený zásah do práva na súkromie totiž nemusí vždy vyvolať zníženie vážnosti alebo dôstojnosti dotknutej fyzickej osoby v spoločnosti. Porušenie práva na súkromie treba odlišovať od prípadov neoprávnených zásahov do práva na česť, dôstojnosť a vážnosť v spoločnosti. Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch pri neoprávnenom zásahu do súkromného a rodinného života je existencia závažnej ujmy, teda takej, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky považuje za značnú.

62. Žalovaný v 1. aj v 2. rade v konaní namietali výšku požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy. Určenie výšky peňažnej náhrady v prípade splnenia podmienok § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, je predmetom voľnej úvahy súdu. Súd pri svojom rozhodovaní o výške priznanej náhrady nemajetkovej ujmy vychádzal z kritérií uvedených v ustanovení § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, t.j. jednak zo závažnosti vzniknutej ujmy a jednak z okolností, za ktorých došlo k zásahu do práva na ochranu osobnosti. Súd zohľadnil aj to, že išlo o nedbanlivostný trestný čin žalovaného v 1. rade, ktorý žalobkyniam osobne vyjadril úprimnú ľútosť a nahradil im škodu uloženú mu v trestnom konaní. V konaní nebolo preukázané a ani nikým tvrdené, spoluzavinenie J. V. na predmetnej dopravnej nehode. Pri určení peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy prihliadal súd u každej zo žalobkýň predovšetkým na

nenapraviteľný následok vzniknutý v dôsledku smrti člena rodiny a dôsledky, ktoré táto tragická nehoda u nich vyvolala.

63. Súd pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy prihliadol na skutočnosť, že žalobkyne s J. V. tvorili harmonickú rodinu, v čase dopravnej nehody žili v spoločnej domácnosti a vzájomne si pomáhali, smrťou J. V. došlo k nezvratnému ukončeniu tohto spolužitia, bola narušená celistvosť tejto rodiny a bolo závažným spôsobom zasiahnuté do ich rodinného a súkromného života, pričom následky tohto zásahu sú trvalé, neodstrániteľné a nenapraviteľné.

64. Žalobkyňa v 1. rade mala s manželom vybudovaný krásny vzťah, zobrali sa ako mladí a manželmi boli XX rokov, počas ktorých vychovali dve dcéry. Manželia boli šťastní a budovali si svoju rodinu. Manželia spolu trávili všetok voľný čas, chodili spolu na výlety, dovolenky a mali plány do budúcnosti. Smrť manžela bola pre žalobkyňu 1 šokom, nemohla tomu uveriť, dodnes čaká, že manžel príde domov. Po smrti manžela sa pre žalobkyňu v 1. rade všetko zmenilo, žalobkyňa v 1. rade zostala sama, nemá za kým ísť, nemá sa s kým porozprávať. Manžel jej strašne chýba. Trauma, ktorá žalobkyni vznikla smrťou manžela J. V. je neodstrániteľná z jej citového života, pričom náprava následkov podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka je nedostačujúca. Súd však pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy prihliadol aj na skutočnosť, že žalobkyňa v 1. rade niekoľko mesiacov po manželovej smrti nadviazala kamarátsky vzťah s iným mužom, ktorý bol pre žalobkyňu v 1. rade psychickou oporou a veľkou pomocou najmä pri zabezpečovaní dopravy na súdne pojednávania, pri vybavovaní rôznych vecí, pri vození rodičov a s ktorým žalobkyňa v 1. rade rok po manželovej smrti tancovala na hodovej slávnosti, preto súd uložil žalovaným v 1. a 2. rade povinnosť zaplatiť žalobkyni v 1. rade sumu 15.000 eur, ktorá podľa názoru súdu zohľadňuje neodstrániteľný následok v podobe smrti manžela a dôsledky, ktoré táto strata u žalobkyne v 1. rade vyvolala, keď zároveň vychádzal z obdobných rozhodnutí súdov a takto určenú výšku náhrady nemajetkovej ujmy považoval za primeranú.

65. Žalobkyňa v 2. rade prežila so svojim otcom celý svoj život, XX rokov, vždy keď mala nejaké problémy alebo keď ako teenagerka vymýšľala, nikdy to otec neriešil fyzicky, nezvyšoval na ňu hlas, ale sadli si spolu sa porozprávali. Chodili spolu na dovolenky, na výlety, trávili spolu voľný čas. Vždy sa tešila na čas strávený s ním, vždy keď sa dalo, sa im otec venoval. Žalobkyňa 2 sa tešila, že ju otec privedie k oltáru, že jej bude pomáhať s výchovou detí. Teraz to už nebude možné. Otec bol hlavou rodiny, živiteľom rodiny a robil všetko pre to, aby sa mali dobre, staral sa o nich najlepšie, ako vedel. V deň smrti otca cítila žalobkyňa v 2. rade zlosť a potom prišiel smútok, ktorý trvá doteraz. Bolo to pre ňu ťažké a stále aj je. Od tragickej udalosti sa jej život otočil úplne naopak. Vždy otca o šiestej, siedmej čakali, kedy príde domov a teraz už nemajú koho čakať. Teraz je život úplne iný. Žalobkyňa v 2 rade je slobodná, v čase úmrtia otca školu už nenavštevovala, bola zamestnaná a dosahuje príjem 440 eur v čistom. Trauma, ktorá žalobkyni v 2. rade vznikla smrťou otca J. V. je rovnako neodstrániteľná z jej citového života, pričom náprava následkov podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka je nedostačujúca. Súd však pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy prihliadol aj na skutočnosť, že žalobkyňa v 2. rade v čase smrti otca žila s ním v spoločnej domácnosti, avšak bola plnoletá, mala ukončené stredoškolské vzdelanie, bola zamestnaná a nebola už výživou odkázaná na svojho otca. Preto súd uložil žalovaným v 1. a 2. rade povinnosť zaplatiť žalobkyni v 2. rade sumu 12.000 eur, ktorá podľa názoru súdu zohľadňuje neodstrániteľný následok v podobe smrti otca a dôsledky, ktoré táto strata u žalobkyne v 2. rade vyvolala, keď zároveň vychádzal z obdobných rozhodnutí súdov a takto určenú výšku náhrady nemajetkovej ujmy považoval za primeranú.

66. Žalobkyňa v 3. rade mala so svojim otcom veľmi dobrý vzťah. Keď mal otec voľno, keď prišiel z práce, boli stále spolu. Smiali sa, nikdy sa nehádali, nikdy na nich nekričal. Pre žalobkyňu v 3. rade bol otec najlepší človek, akého v živote stretla, bol to aj jej najlepší kamarát, ktorého stratila. Žalobkyňa 3 sa nemá sa komu posťažovať, nemá za kým prísť, posrandovať, povedať, čo ju trápi. Je pre ňu strašná predstava, že nebude na jej svadbe, nedoviedie ju k oltáru a nebude vidieť jej deti. Bolí ju to. Keď sa dozvedela o úmrtí otca, nevedela, čo má robiť, či má plakať, kričať, mala zmiešané pocity. V nasledujúcom období mala psychické problémy, ale nepotrebovala odbornú pomoc, pomohla jej rodina. Psychické problémy spočívali v tom, že sa nevedela sama s tým vyrovnáť, potrebovala podporu, ktorú jej dala rodina. Trvalo to asi pol roka, teraz je to už lepšie. Po smrti otca sa v jej živote zmenilo úplne všetko, odišiel jej najlepší kamarát, ktorému sa mohla posťažovať, vedela sa s ním porozprávať. Namiesto narodeninového darčeka mu vyberali truhlu a namiesto oslavy museli zariadiť pohreb a kar. S touto stratou sa dodnes vyrovnáva veľmi ťažko. Navonok to vyzerá, že sú všetky silné a že to

prešlo, ale bude to vždy bolieť, s tým sa nedá nikdy vyrovať. V čase úmrtia otca mala žalobkyňa v 3. rade 18 rokov a chodila na Strednú odbornú školu v S., dokončovala si maturitu. Finančné otázky domácnosti zabezpečoval otec. Po jeho smrti sa zmenilo to, že už si nemohla od mamy pýtať peniaze, keď potrebovala niečo do školy. Musela si nájsť prácu a maturitu dokončiť externe popri zamestnaní. Žalobkyňa v 3. rade pred úmrtím svojho otca nepracovala, so sestrou mali asi pol roka živnosť, mali internetovú stránku, na ktorej predávali makeupy, líčidlá, ale nedarilo sa im, preto to zrušili. Žalobkyňa v 3. rade v čase smrti otca priateľa nemala a nemá ani dnes, je slobodná. Žalobkyňa v 3. rade je zamestnaná od začiatku roku 2016, zarába okolo 500 eur v čistom. Trauma, ktorá žalobkyňi v 3. rade vznikla smrťou otca J. V. je rovnako neodstrániteľná z jej citového života, pričom náprava následkov podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka je nedostačujúca. Súd pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy prihliadol na skutočnosť, že žalobkyňa v 3. rade v čase úmrtia J. V.ila s ním v spoločnej domácnosti a bola študentkou Strednej odbornej školy v S., bola v poslednom maturitnom ročníku a výživou bola odkázaná (okrem matky) aj na otca J. V. (keď jej schopnosť sama sa živiť v konaní preukázaná nebola), po smrti ktorého si musela nájsť prácu a maturitu dokončiť externe popri zamestnaní. Preto súd uložil žalovaným v 1. a 2. rade povinnosť zaplatiť žalobkyňi v 2. rade sumu 13.000 eur, ktorá podľa názoru súdu zohľadňuje neodstrániteľný následok v podobe smrti otca a dôsledky, ktoré táto strata u žalobkyne v 3. rade vyvolala, keď zároveň vychádzal z obdobných rozhodnutí súdov a takto určenú výšku náhrady nemajetkovej ujmy považoval za primeranú.

67. Vo zvyšnej časti súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

68. Poškodený má neobmedzený priamy nárok na plnenie voči poisťiteľovi a môže priamo od neho požadovať náhradu nemajetkovej ujmy. Zároveň si môže uplatňovať náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenú prevádzkou motorového vozidla aj od poisteného, resp. škodcu. Môže svoj nárok uplatniť buď samostatne voči každému, alebo spoločne žiadať plnenie aj proti poisťiteľovi aj proti poistenému, resp. škodcovi, pričom plnenie môže dostať len raz, preto poškodený má nárok na plnenie proti dvom subjektom, avšak z iného právneho dôvodu. Žalovaní potom majú postavenie samostatných spoločníkov, nevzniká medzi nimi solidarita a jedným rozhodnutím môže byť každý z nich zaviazaný na splnenie celého dluhu žalobkyňi v 1., 2. a 3. rade, avšak vo výroku rozhodnutia musí byť vymedzený ich vzájomný vzťah tak, že plnením jedného z nich zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého.

69. Žalovanému v 1. rade a žalovanému v 2. rade súd uložil povinnosť zaplatiť žalobkyňi v 1. rade sumu 15.000 eur, žalobkyňi v 2. rade sumu 12.000 eur a žalobkyňi v 3. rade sumu 13.000 eur do 3 mesiacov od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného z nich zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného. V prípade plurality zodpovedných subjektov na náhradu nemajetkovej ujmy, ak poškodení mali nárok na náhradu nemajetkovej ujmy voči zodpovednému subjektu a na totožné plnenie súčasne nárok z iného dôvodu proti poisťovateľovi a proti prevádzateľovi vozidla, nebolo možné uložiť žalovaným povinnosť solidárneho plnenia (rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25 Cdo 499/2002, sp. zn. 25 Cdo 2464/2000).

70. Podľa § 232 ods. 3 Civilného sporového poriadku lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

71. Súd uložil žalovaným v 1. a 2. rade povinnosť zaplatiť žalobkyňiam v 1., 2. a 3. rade náhradu nemajetkovej ujmy v lehote do 3 mesiacov od právoplatnosti rozsudku z dôvodu, že takúto lehotu na plnenie žiadali žalobkyne uložiť žalovaným vo svojej žalobe.

72. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

73. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

74. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

75. O náhrade trov konania žalobkyň v 1., 2. a 3. rade rozhodol súd podľa pomeru úspechu strán sporu tak, že žalobkyňa v 1. rade, aj žalobkyňa v 2. rade a aj žalobkyňa v 3. rade, ktoré boli v konaní úspešné, majú voči žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že plnením

jedného z nich zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného. Žalobkyne v 1., 2. a 3. rade boli plne procesne úspešné, nakoľko mali úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia vyplývajúca z tohto ich procesného úspechu, závisela výučne od úvahy súdu, ktorú žalobkyne nemohli nijako predvídať. Preto majú žalobkyne nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Súd zároveň poukazuje na § 10 ods. 8 zákona č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Trnava. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z.; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.